

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA OBCE

Rimavské Janovce

Dátum schválenia: 23. máj. 2022

Plánovacie obdobie	2022 - 2030																						
Schvaľovací orgán / orgány	Obecné zastupiteľstvo																						
Identifikácia územnej/-ných samospráv/-y, pre ktorý/-é sa dokument spracováva	 Rimavské Janovce <table border="1"><tr><td>Kraj</td><td>Banskobystrický kraj</td></tr><tr><td>Okres</td><td>Rimavská Sobota</td></tr><tr><td>Región</td><td>Gemer</td></tr></table> <table border="1"><tr><td>Nadmorská výška:</td><td>196 m n. m.</td></tr><tr><td>Súradnice:</td><td>48°20'29"S 20°03'47"V</td></tr></table> <table border="1"><tr><td>Obyvateľstvo</td><td>1 390 (31. 12. 2021)</td></tr><tr><td>Hustota</td><td>53,26 obyv./km²</td></tr></table> <table border="1"><tr><td>Celková rozloha obce:</td><td>2 610 ha</td></tr></table> <table border="1"><tr><td>Prvá pís. zmienka :</td><td>1221</td></tr><tr><td>PŠČ</td><td>980 01</td></tr><tr><td>ŠÚJ</td><td>515469</td></tr></table>	Kraj	Banskobystrický kraj	Okres	Rimavská Sobota	Región	Gemer	Nadmorská výška:	196 m n. m.	Súradnice:	48°20'29"S 20°03'47"V	Obyvateľstvo	1 390 (31. 12. 2021)	Hustota	53,26 obyv./km ²	Celková rozloha obce:	2 610 ha	Prvá pís. zmienka :	1221	PŠČ	980 01	ŠÚJ	515469
Kraj	Banskobystrický kraj																						
Okres	Rimavská Sobota																						
Región	Gemer																						
Nadmorská výška:	196 m n. m.																						
Súradnice:	48°20'29"S 20°03'47"V																						
Obyvateľstvo	1 390 (31. 12. 2021)																						
Hustota	53,26 obyv./km ²																						
Celková rozloha obce:	2 610 ha																						
Prvá pís. zmienka :	1221																						
PŠČ	980 01																						
ŠÚJ	515469																						
schvaľovanie	<i>Spracovanie PHR obce Rimavské Janovce prebiehalo v období od december 2021 – do máj. 2022 Obec schválila predbežné priority obce a otvorený dokument z dôvodu neukončeného procesu prípravy nadradených strategických dokumentov.</i>																						
Členovia pracovnej skupiny	<i>Roman Uhrin , Ing. Peter Kovács, Gabriel Fülöp, Peter Fülöp, Ivan Cerovský, Stanislav Kuric, Alexander Nagy, Ondrej Pálkovács, Edita Čuvajová, Katarína Uhrinová, Katarína Magyarová, Ing. Michaela Gembická, Mgr. Monika Tóthová, Maria Petrincová, Dallas SK s.r.o., Družby 16/23 Poltár, spracovateľ a zhotoviteľ</i>																						
Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	<i>Obecný úrad Rimavské Janovce Zástupca starostu obce Roman Uhrin Email: obec@rimavskejanovce.sk info@rimavskejanovce.sk Email: starosta1@rimavskejanovce.sk</i>																						

	<i>Telefón: + 421 47 58 11 950, + 421 47 56 77 116</i>	
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Roman Uhrin <i>Email: starosta1@rimavskejanovce.sk</i> <i>Ing. Michaela Gembická , gembicka@rsnet.sk</i>	
Členovia tímov pracovných skupín podľa jednotlivých tém	<i>Ekonomická – rozvojová skupina : Roman Uhrin , Ing. Peter Kovács, Gabriel Fülöp, Peter Fülöp, Ivan Cerovský, Stanislav Kuric, Alexander Nagy, Ing. Michaela Gembická</i> <i>Za podnikateľov: Ondrej Pálkovács, Edita Čuvajová, Ivan Cerovský, Ján Kovács,</i> <i>Sociálna skupina : Katarína Magyarová, Monika Bohóová, Katarína Uhrinová,</i> <i>školsťvo: Mgr. Monika Tóthová, Mária Petrincová,</i>	
Adresa zverejnenia PHRSR na napr. webovom sídle zadávateľa tvorby stratégie (obcí, miest, VÚC)	<i>https://www.rimavskejanovce.sk/</i>	
1. ÚVOD - Základné východiská procesu tvorby a obsahu		
1.1. Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev),		
1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR	<i>Program rozvoja obce sa vypracováva v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodiky a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017</i>	
1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR	<i>Obecné zastupiteľstvo obce Rimavské Janovce</i>	
1.1.3. Partneri	Dotknutá verejnosť	<i>Obyvatelia obce, obyvatelia regiónu, návštevníci</i>
	Hlavní aktéri rozvoja	<i>Samospráva / obec, podnikatelia , vzdelávacie inštitúcie v obci, poskytovatelia verejných služieb, MVO v obci, verejnosť /občania obce a miestne komunity</i> <i>Banskobystrický samosprávny kraj</i> <i>MAS Cerovina</i> <i>Samosprávy mestskej funkčnej oblasti</i> <i>Samosprávy SPR Gemer - Malohont</i> <i>UMR Rimavská Sobota</i>
	Hlavní sociálno-ekonomickí partneri	<i>MAS CEROVINA, Mikroregión Rimavská dolina, Poľovnícke združenie Rimavské Janovce, Telovýchovná jednota Rimavské Janovce, Združenie za integráciu Rómov na Slovensku, ZMOGaM - Združenie obci , Poľovnícke združenie TUBA, Pomoc ľuďom v núdzi Rimavské Janovce,</i> <i>Csemadok Základná organizácia Rimavské Janovce,</i> <i>Miestny odbor Matice Slovenskej,</i> <i>Agro Borbas s.r.o., AGROPA s.r.o., DITEX Peter Egri,</i> <i>SHR Juraj Juhaniak, SHR Ján Kovács, Malček s.r.o., HORTUM PLANT s.r.o.,</i>
1.2. Obsahové východiská		
1.2.1. Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR	Hlavným impulzom pre spracovanie nového programu rozvoja obce Rimavské Janovce na roky 2022 - 2030 je príprava na nové programové obdobie európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2022 až 2030 a potreba návrhu implementačného mechanizmu pre nové programové. Súvisiacim dôvodom je aj končiacia platnosť dnes platného PHRSR obce. Ďalšími dôvodmi boli nové zmenené spoločenské okolnosti, napríklad nové programové obdobie regionálnej politiky EÚ a kreovanie nových rozvojových priorít EÚ, definovanie	

	<p>národných priorit implementácie Agendy 2030, nové paradigmy ako klimatické zmeny, nástup priemyselnej revolúcie 4.0, ako aj silnejúci proces suburbanizácie a väčšia potreba územnej spolupráce, taktiež príprava RIUS a IUS v rámci BBSK.</p> <p>K týmto impulzom prispel aj deklarovaný nový prístup k definovaniu národných investičných priorit na základe potrieb, požiadaviek, potenciálu a priorit miestnej a územnej samosprávy a ďalších sociálno-ekonomických partnerov ale predovšetkým potrebou koncepčného cieľavedomého a transparentného riadenia a rozhodovania samosprávy v snahe čo najefektívnejšie riešiť problémy a výzvy rozvoja obce, záujem zlepšiť kvalitu života občanov a podmienky pre ekonomické aktivity v obci.</p> <p>Existencia PHR obce je podmienkou pre získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov pre rozvojové projekty obce.</p>
<p>1.2.2. Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúrácie stratégie PHRSR</p>	<p><i>Obec Rimavské Janovce</i> <i>Banskobystrický samosprávny kraj</i> <i>Okres Rimavská Sobota</i> <i>Mikroregión Rimavská dolina</i> <i>MAS Cerová vrchovina</i> <i>Plánovacie územie SPR Gemer – Malohont, okr. Rimavská Sobota a Revúca</i> <i>UMR Rimavská Sobota</i></p> <p>Obec Rimavské Janovce sa nachádza na juhu Banskobystrického kraja, v okrese Rimavská Sobota. Nachádza sa 5 km od okresného mesta. K obci patria 3 osady: Jánošíky, Močiar a Ilona. Kataster obce susedí s obcami Pavlovce, Jesenské, Hodejov, Gemerček , Rimavská Sobota, Sútor a Belín.</p> <p>Obec sa rozprestiera uprostred Rimavskej kotliny, na nive a terase Rimavy. Produkčne patrí územie obce do kukurično -repárskej výrobnjej oblasti. Územím obce preteká rieka Rimava, jej dĺžka v katastrálnom území je 4,25 km. Celková dĺžka potokov je 24,5 km. Na území obce nie sú lokalizované žiadne rybníky a jazerá. Močiare a melioračné šachty boli odstránené , resp. zregulované v 60. a 70. rokoch. V roku 2000 bol v katastrálnom území obce zistený prameň geotermálnej vody, ktorý sa v súčasnosti využíva v rekreačnej oblasti Kurinec – Zelená voda. Geologické podložie tvoria zlepenec, brekcie a pieskovce a piesčité štrky. Z pôd sú zastúpené hlavne hnedozeme, mierne až silne ílovité . V okolí rieky Rimava sa vyskytujú fluvizeme.</p> <p>Dopravná dostupnosť: S mestom Rimavská Sobota je obec spojená cestou II. triedy č. 531 a železničnou traťou pre osobné i nákladné vlaky. S obcou Pavlovce sú Rimavské Janovce spojené cestou II. triedy č. 531, ktorá následne pokračuje cestou II. triedy č. 571 do Jesenského. S obcou Jesenské sú Janovce spojené železničnou aj autobusovou dopravou, s obcou Pavlovce len autobusovou. S obcami Sútor, Belín a Gemerček je obec spojená cestami III. Triedy. Obec je od hraníc z Maďarskou republikou vzdialená len 26 km.</p> <p>História a kultúrne pamiatky obce: Prvá písomná zmienka o obci Rimavské Janovce pochádza z roku 1221 a nachádza sa vo Varadinskom registri.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rímskokatolícky kostol sv. Jána Krstiteľa, jednododová románska stavba s polkruhovou apsidou, bez veže, z roku 1270 – pamiatka je súčasťou Gotickej cesty

- Reformovaný kostol, jednoloďová klasicistická stavba s pravouhlým ukončením presbytéria a predstavanou vežou z roku 1806
- Törökovská kúria, jednopodlažná neskorobaroková stavba na pôdoryse obdĺžnika s manzardovou strechou a s bočnými pavilónmi z roku 1800
- Pozdneklasicistická kúria, dom číslo 47, jednopodlažná dvojtraktová stavba na pôdoryse obdĺžnika s valbovou strechou z druhej polovice 19. storočia

Obyvateľstvo a demografia:

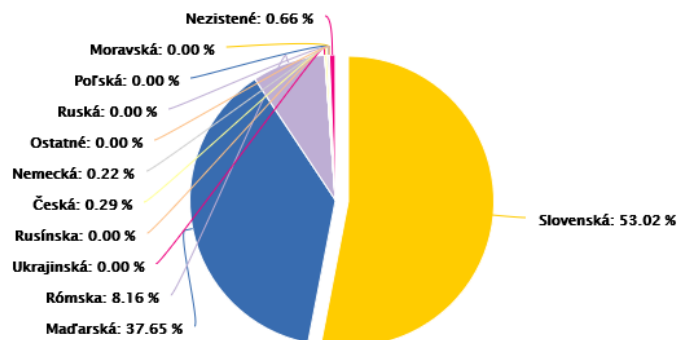
Počet obyvateľov pri sčítaní 2021: 1373 [rozdiel 2021-2011: 54] (prírastok)

muži	686	49.96%
ženy	687	50.04%

1.) Predproduktívny vek (0-14)	225	16.39
2.) Produktívny vek (15-64)	964	70.21
2.) Poproduktívny vek (65+)	184	13.4

Národnostná štruktúra obyvateľov:

slovenská – 53%, maďarská -38 %, rómska – 8,16%

vzdelanie	počet	podiel (%)
1. bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	147	10.71
2. základné	419	30.52
3. stredné odborné učňovské (bez maturity)	363	26.44
4. úplné stredné (s maturitou)	252	18.35
5. vyššie odborné vzdelanie	52	3.79
6. vysokoškolské	120	8.74
7. bez školského vzdelania (15+ rokov)	3	0.22
8. nezistené	17	1.24

Výchova a vzdelávanie:

Základná škola s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským
1. – 4. ročník

Materská škola s vyučovacím jazykom slovenským

Mimoškolské aktivity: školská družina

Dostupnosť vzdelávania na ŽŠ v okresnom meste Rimavská

Sobota – 5 km

Zdravotné služby:

Všeobecný lekár, zubná ambulancia v obci Jesenské – 5 km, ostatná lekárska starostlivosť a RZS - 5 km v okresnom meste Rimavská Sobota - dostupnosť vlakom aj autobusom.

Sociálne služby v obci - Terénna sociálna služba.

Štruktúra domového fondu

1. rodinný dom	435	96.45%
2. bytový dom	6	1.33%
3. ostatné budovy na bývanie	2	0.44%
4. núdzový objekt neurčený na bývanie	1	0.22%
5. ostatné	7	1.55%
<i>Domy spolu</i>	<i>451</i>	

Domový fond - kanalizácia

- 1.) septik, žumpa 36.14%
- 2.) prípojka na kanalizačnú sieť 51.66 %
- 3.) domáca čistička odpadových vôd 1.11 %
- 4.) bez kanalizácie 10.42 %
- 5.) nezistený 0.67 %

Domový fond - vodovod

1.) v dome - z verejnej siete	276	61.2%
2.) v dome - vlastná	132	29.27%
3.) mimo domu - z verejnej siete	3	0.67%
4.) mimo domu - vlastná	0	0
5.) bez prípojky	37	8.2%
6.) nezistený	3	0.67%

Zdroj: <http://www.sodbm.sk/obce/2021>

Kultúra a atrakcie:

Spoločenské a kultúrne podujatia v obci sú organizované v priestoroch Kultúrneho domu a vo vonkajších verejných priestoroch.. Atrakciou pre turistov je vodná nádrž Kurinec, s ktorou je obec spojená chodníkom pre cyklistov. V lete sa koná podujatie Deň obce, počas plesovej sezóny sa konajú Matičný ples, Katarínska zábava, či Silvestrovský ples. Množstvo podujatí sa celoročne realizuje v meste Rimavská Sobota, napr.: Letavy, Atrium Art, Jesenný či Jarný jarmok, Dni mesta a mnohé ďalšie

Občianska a technická vybavenosť:

- Kamerový monitorovací systém
- Káblová televízia
- Dobrovoľný hasičský zbor obce a požiarne zbrojnica
- MO Matice slovenskej v Rimavských Janovciach
- Csemadok
- Rómske OZ
- Futbalový klub
- Predajňa potravinárskeho tovaru
- Predajňa rozličného tovaru
- Predajňa nábytku
- Predajňa použitého nábytku
- Ihrisko pre futbal (okrem školských)
- Multifunkčné ihrisko
- Pošta
- Káblová televízia
- Verejný vodovod

	<ul style="list-style-type: none"> • Verejná kanalizácia • Kanalizačná sieť pripojená na ČOV • Rozvodná sieť plynu • Komunálny odpad • Využívaný komunálny odpad • Triedený komunálny odpad • Vlaková zastávka • Autobusové zastávky • Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským 1.st. • Materská škola • Školská jedáleň • Dom smútku <p>Hospodárstvo: hospodárske činnosti v obci tvoria obchod a služby, najvýznamnejším odvetvím je poľnohospodárska prvovýroba, pestovanie obilnín, olejnín a zeleniny, chov HD a produkcia mlieka.</p> <p>V obci pôsobí 22 právnických subjektov, 4 neziskové a 13 ziskových právnických osôb, 66 podnikateľov a 55 živnostníkov.</p> <p>Počty majú mierny klesajúci charakter oproti predošlým rokom. <i>Zdroj: štatistický úrad 2021</i></p> <p>Rozpočet obce: základným nástrojom hospodárenia a rozvoja je obce obecný rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods.7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení zákonov a v znení neskorších predpisov.</p>
<p>1.2.3. Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov</p>	<p>Hlavnými nadradenými programovými a strategickými dokumentami sú Vízia a stratégia Slovenska do roku 2030, Partnerská dohoda, Operačný program Slovensko (OP SK), Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS), PHRSR/IÚS Banskobystrického kraja a Územný plán Banskobystrického kraja, ako aj ďalšie rezortné koncepcie.</p> <p>Základom pre nové programové obdobie je 5 politických cieľov Európskej únie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa • Zelenšia nízko uhlíková Európa • Prepojenejšia Európa • Sociálnejšia Európa • Európa bližšie k občanom <p>Pre koncepciu rozvoja obce sú relevantnými výstupmi predovšetkým záväzky SR v oblasti opatrení voči zmene klímy, znižovaniu emisií uhlíka a energetickej náročnosti budov, dobudovanie vodovodov a kanalizácií, zavádzania inovácií a obchodného hospodárstva, posilňovania bez emisnej mobility, ako aj opatrenia v sociálnej oblasti, ochrany kultúrneho dedičstva a rozvoja cestovného ruchu.</p> <p>Program rozvoja obce 2022-2030 je koncipovaný v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ale aj PHRSR/ IUS Banskobystrického samosprávneho kraja, aby sa zabezpečila vzájomná synergie pri plnení stanovených cieľov. Dôležitým relevantným vstupom pre plánovanie rozvojových aktivít obce je IUS plánovacieho územia SPR Gemer – Malohont, ako aj prepojenia na Rozvojový plán NRO Rimavská Sobotka.</p> <p>K týmto dôležitým strategickým dokumentom prispievajúcim k plneniu cieľov priradujeme aj medzinárodné dohody ako je</p>

	Agenda 2030, Urbact III, akčné plány iniciované zo strany subjektov územnej spolupráce v špecifických prípadoch schvaľované uznesením vlády SR alebo príslušnými orgánmi územných samospráv, najmä v podobe akčných plánov najmenej rozvinutých okresov, Integrovaná stratégia územného a miestneho rozvoja na roky 2021-2027, Akčné plány pre rast a zamestnanosť Banskobystrického samosprávneho kraja a Prešovského samosprávneho kraja (Iniciatíva EK „Catching-Up Regions“).
1.2.4. Informácia o procese tvorby PHRSR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zhodnotenie plnenia PHRSR obce do roku 2022 – kompetencia: poslanci a obecné zastupiteľstvo 2. Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác : kompetencia: koordinátor, poslanci a obecné zastupiteľstvo, Dallas SK. s.r.o. - zhotoviteľ 3. Prípravné práce, spracovanie vstupnej správy vrátane predbežnej vízie : koordinátor a prípravný tím 4. Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR : koordinátor a prípravný tím 5. Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR : koordinátor a prípravný tím 6. Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov : koordinátor a prípravný tím 7. Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR : koordinátor a prípravný tím 8. Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR: obecné zastupiteľstvo

2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ
2.1. Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií
<p>Poslanie obce: Základnou úlohou obce pre výkon samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.</p> <p>Obec Rimavské Janovce mala vypracovaný PHSR obce od roku 2010 do roku 2022, kde boli zahrnuté plánované rozvojové aktivity obce. Úspešnosť plánu bola podmienená úspešnosťou predkladaných projektových zámerov a možností získania finančných prostriedkov. Značnú časť aktivít, ktoré obec zrealizovala však bola z obecného rozpočtu a dostupných dotačných mechanizmov.</p> <p>Najvýznamnejšie realizované investičné aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rekonštrukcia chodníkov I. etapa a II. etapa v obci Rimavské Janovce, - Rekonštrukcia budovy obecného úradu - sociálne zariadenie, výmena podlahy, a stropu, dobudovanie balkóna, - Realizácia Cyklotrasy Rimavské Janovce – Močiar v dĺžke 1,5km - Realizácia rekonštrukcie miestnych komunikácií miestna časť Jánošíky, v obci ulica Holíkova a cintorínska. - Rozšírenie vodovodu na cintoríne, - Dobudovanie chodníka na cintoríne, - Rekonštrukcia verejného osvetlenia, - Výstavba prístrešku pri kultúrnom dome a na Jánošíkoch, - Vypracovanie projektovej dokumentácie na rozšírenie verejného vodovodu v miestnej časti Močiar vetva Etapa II. - Vypracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu rozhľadne na TUBE, - Realizácia rozšírenia verejného vodovodu na Močiari vetva A, a C, C1, C3. - Realizácia parku pri kostole a v areáli Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským, - Výstavba outdoorového ihriska pri pošte,

Ambiciózne rozvojové ciele z hľadiska potenciálu obce sú obmedzené v prvom rade z dôvodu veľkosti obce a finančných možností obce spolufinancovať rozvojové aktivity. Náročnosť spracovania projektových zámerov si často vyžaduje formu dodávateľskej inštitúcie. Tieto služby je potrebné zaplatiť bez ohľadu na skutočnosť, či v konečnom dôsledku obec finančné prostriedky získa. Náročné sú aj potrebné povinné technické dokumentácie, predovšetkým k investičným projektom a veľmi zložitý proces verejného obstarávania. Malé obce (do 2 000 obyvateľov) nie sú oprávnené žiadať finančný príspevok z ktoréhokoľvek mechanizmu EŠIF. V predmetných výzvach sú často obmedzujúce a vylučujúce podmienky pre malé obce. Preto v budúcom období sa obec musí zapojiť do integrovaných rozvojových stratégií v regióne.

2.2. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala

Program rozvoja obce Rimavské Janovce 2022-2030 je koncipovaný v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ale aj PHRSR/ IUS Banskobystrického samosprávneho kraja, IUS SPR Gemer – Malohont, Stratégie UMR Rimavská Sobota a Plánu rozvoja NRO okresu Rimavská Sobota, aby sa zabezpečila vzájomná synergia pri plnení stanovených cieľov. Dôležitým relevantným vstupom pre plánovanie rozvojových aktivít obce je IUS plánovacieho územia SPR Gemer – Malohont, UMR Rimavská Sobota a Plán rozvoja NRO Rimavská Sobota.

Existencia PHRSR obce je podmienkou pre získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov pre rozvojové projekty obce, ktoré majú za úlohu eliminovať negatívne trendy ako:

- *úbytok obyvateľstva územia spôsobený najmä migráciou*
- *starnutie obyvateľstva, rast ohrozených skupín obyvateľstva*
- *rast nezamestnanosti a ekonomické zaostávanie*
- *nepriaznivá vzdelanostná štruktúra obyvateľov a prehlbovanie problémov MRK*
- *zvyšujúci sa dopyt, nároky a požiadavky na sociálne a zdravotné služby a zariadenia,*
- *úpadok agrárnej činnosti*
- *vysoké energetické záťaže a uhlíková stopa vo všetkých oblastiach*
- *zdevastované prírodné zdroje a životné prostredie*
- *zhoršovanie dopravnej dostupnosti*
- *nedostupnosť kultúrneho, spoločenského a komunitného života v obci*
- *chátrajúce kultúrne pamiatky a strata atraktivity územia pre rozvoj cestovného ruchu*
- *d ďalšie oslabovanie kúpyschopnosti obyvateľstva a tým oslabovanie existujúcich hospodárskych subjektov*
- *úpadok až zánik hospodárskych subjektov*
- *zhoršenie konkurencieschopnosti, až úpadok regiónu a subjektov (vo všetkých oblastiach)*
- *hrozba chudoby*
- *neschopnosť obce a regiónu čerpať prostriedky EŠIF a z iných podporných mechanizmov*
- *nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva,*
- *nízke pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľstva,*
- *nedostatočný súlad v kvalifikácii pracovnej sily a dopytu zamestnávateľov,*
- *nevyužitie potenciálu územia pre poľnohospodársku produkciu,*
- *nevyužitie potenciálu pre finalizáciu produkcie v poľnohospodárstve,*
- *slabo rozvinutá infraštruktúra cestovného ruchu,*
- *nové trendy v trávení voľného času a v rozvoji cestovného ruchu.*
- *nedostatočná kooperácia a sieťovanie subjektov v území,*
- *nedostatočné zapájanie miestnych aktérov do procesov ochrany prírody (legislatívne zmeny apod.)*
- *nepripravenosť lesných a poľnohospodárskych systémov na zmenu klímy*
- *znečisťované vodné toky a zhoršená kvalita povrchových vôd*
- *zdevastované a znečistené pramene vody a studne*
- *nedostatočné opatrenia na zadržiavanie vody v krajine*
- *chýbajúce vodovody, kanalizácie a ČOV*
- *existencia starých environmentálnych záťaží*
- *chýbajúca, nedostatočná krajínovtvorba územia*
- *zlý stav technickej a environmentálnej infraštruktúry*
- *vysoká energetická náročnosť všetkých sektorov.*

2.3. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov

Výzvy a potenciály	Socioekonomické	<p>Potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a agroturistiky; dlhodobá tradícia poľnohospodárskej produkcie a potravinárskej produkcie zastúpená rôznymi typmi spracovateľov a s relatívne vysokým počtom SHR; potenciál pre rozvoj udržateľného poľnohospodárstva; regionálne značenie miestnych produktov GEMER-MALOHONT; dostatočná školská infraštruktúra v území od predškolských zariadení, základných škôl až po stredné školstvo.</p> <p>Problémy: Starnúce obyvateľstvo - rastúci podiel osôb v poproduktívnom veku v neprospech osôb v predproduktívnom veku; dlhodobý úbytok obyvateľstva sprevádzaný vysokým negatívnym migračným saldom – najmä mladých a vzdelaných ľudí do ekonomicky vyspelejších regiónov; rast počtu marginalizovaných skupín obyvateľov s nedostatočnou vzdelanostnou úrovňou; rastúce nároky na zabezpečenie sociálnych a zdravotných služieb; pomerne nízka vzdelanostná úroveň; dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti; nedostatočné pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľov; nedostatočný súlad v kvalifikácii pracovnej sily a dopytu zamestnávateľov; nedostatočná finalizácia poľnohospodárskej produkcie; nedostatočné využitie surovinovej základne; vysoký podiel výroby s nízkou pri-danou hodnotou; chýbajúce odberateľské siete produktov územia (v rámci územia, von z územia).</p> <p>Problémy:</p> <p>Slabo rozvinutá infraštruktúra cestovného ruchu a absentujúci strategický prístup; nevysporiadané vlastnícke vzťahy limitujúce rozvoj nových aktivít; chátrajúce budovy; nedostatočná úroveň dopravnej infraštruktúry; nedostatok parkovacích plôch; nevyhovujúci stav cestných komunikácií a chodníkov; chýbajúce vodovody, kanalizácie a ČOV.</p> <p>Hlavnou výzvou je využitie potenciálu pre ekonomické oživenie územia, rozvinutie spolupráce pre zavádzanie inovácií a hlavne inklúzia marginalizovaných komunít.</p>
	Územno-technické	<p>Predpoklady pre etablovanie nových výrobných podnikov – existujúce nevyužívané (zelené a hnedé) plochy pre rozširovanie a vznik výrobných aktivít; existujúca železničná trať ako kostra budúcej integrovanej ekologickej verejnej dopravy; dobré dopravné prepojenie obcí územia;</p> <p>Problémy: Lahostajnosť občanov k životnému prostrediu ich nízke environmentálne povedomie; nedostatočná podpora a aktivizácia územia na ochranu prírodných zdrojov; nedostatočné zapájanie miestnych aktérov do procesov ochrany prírody (legislatívne zmeny apod.), absencia koordinačných kapacít pre dekarbonizáciu regiónu a rozvoj udržateľnej sebestačnej energetiky; nepripravenosť lesných a poľno-hospodárskych systémov na zmenu klímy; znečisťované vodné toky a zhoršená kvalita povrchových vôd; zdevastované a znečistené pramene vody a studne; nedostatočné opatrenia na zadržiavanie vody v krajine; existencia starých environmentálnych záťaží.</p> <p>Hlavnou výzvou je skvalitniť dopravnú obsluhu územia s uprednostnením ekologickej verejnej dopravy.</p>
	Kultúrne	<p>Rozvojovým potenciálom je história obce a národnostné zloženie obyvateľov a ich kultúra. Najväčšou výzvou je udržateľné využitie histórie obce a kultúrnych pamiatok pre rozvoj prihraničného cestovného ruchu a rozvoj národnostnej kultúry.</p>

	Inštitucionálno-organizačné	<i>Funkčné partnerstvá v rámci Mikroregiónu, SPR Gemer - Malohont a cezhraničnej spolupráce Sk / HU. Hlavnou výzvou je zapájanie verejnosti na riešenie vecí verejných a vytvorenie kapacít pre koordináciu, plánovanie a riadenie rozvoja obce</i>
Problémy a limity	Socioekonomické	<i>Starnúce obyvateľstvo - rastúci podiel osôb v poproduktívnom veku v neprospech osôb v predproduktívnom veku; dlhodobý úbytok obyvateľstva sprevádzaný vysokým negatívnym migračným saldom – najmä mladých a vzdelaných ľudí do ekonomicky vyspelejších regiónov; rast počtu marginalizovaných skupín obyvateľov s nedostatočnou vzdelanosťou; rastúce nároky na zabezpečenie sociálnych a zdravotných služieb; pomerne nízka vzdelanosť; dlhodobá vysoká miera nezamestnanosti; nedostatky pracovných návykov, najmä u mladých ľudí, dlhodobá nezamestnanosť a marginalizovaných skupín obyvateľov; nedostatočný súlad v kvalifikácii pracovnej sily a dopytu zamestnávateľov; nedostatočná finalizácia poľnohospodárskej produkcie; nedostatočné využitie surovínovej základne; vysoký podiel výroby s nízkou pridanou hodnotou;</i>
	Územno-technické	<i>Slabo rozvinutá infraštruktúra cestovného ruchu a absentujúci strategický prístup; nevysporiadané vlastnícke vzťahy limitujúce rozvoj nových aktivít; chátrajúce budovy; nedostatok parkovacích plôch; nevyhovujúci stav cestných komunikácií a chodníkov; chýbajúce vodovody, kanalizácie a ČOV.</i>
	Prírodno-environmentálne	<i>Potenciál. Ložisko geotermálnej vody a kvalitnej poľnohospodárskej pôdy Problémy: Lahostajnosť občanov k životnému prostrediu ich nízke environmentálne povedomie; nedostatočná podpora a aktivizácia územia na ochranu prírodných zdrojov; nedostatočné zapájanie miestnych aktérov do procesov ochrany prírody (legislatívne zmeny apod.), absencia koordinačných kapacít pre dekarbonizáciu regiónu a rozvoj udržateľnej sebestačnej energetiky; nepripravenosť lesných a poľnohospodárskych systémov na zmenu klímy; znečisťované vodné toky a zhoršená kvalita povrchových vôd; zdevastované a znečistené pramene vody a studne; nedostatočné opatrenia na zadržiavanie vody v krajine; existencia starých environmentálnych záťaží. Hlavnou výzvou je dobudovanie environmentálnej infraštruktúry, zvýšenie odolnosti krajiny voči klimatickým zmenám a zavádzanie zelených technológií a obehovej ekonomiky.</i>
	Kultúrne	<i>Existencia pomerne veľkého počtu pamiatok a kultúrnych inštitúcií a uchovaných tradícií. Národnostná rozmanitosť. Problémom je zlý stav kultúrnych pamiatok a nedostatočná podpora tradícií a folklóru. Najväčšou výzvou je udržateľné využitie vzácnych kultúrnych pamiatok pre rozvoj cestovného ruchu.</i>
	Inštitucionálno-organizačné	<i>Potenciálom sú existujúce partnerstvá a aktívna spolupráca obcí v rámci MAS Cerová vrchovina, MR, UMR Rimavská Sobota a SPR Gemer – Malohont, UPSVR Rimavská Sobota a BBSK. Slabá inštitucionálna a organizačná zabezpečenie hlavne NO, zapojenosť a spolupráca podnikateľských subjektov.</i>

2.4. identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Identifikácie výziev pre obec Rimavské Janovce vychádzajú zo stratégií na lokálnej, potom miestnej úrovni a tie musia byť v súlade a návaznosti na strategické plány na národnej úrovni.

Špecifické potenciály, problémy a výzvy identifikované pre strategicko-plánovací región Gemer – Malohont (okresy RS a RA):

Z hľadiska sídelnej štruktúry je SPR rozdelený na 6 miest a 143 obcí. Až 97 z nich (prevažne v okrese Rimavská Sobota) sú malé obce s počtom obyvateľov menej než 500.

Prevažná časť územia má agrárny charakter. Región patrí medzi najmenej rozvinuté regióny Banskobystrického kraja, keďže oba okresy sú zaradené medzi NRO. Miera nezamestnanosti je výrazne najvyššia spomedzi všetkých okresov a presahuje výšku 20%. Na jednej strane je problémom nízky počet pracovných príležitostí, ponuka voľných pracovných miest nepokrýva ani 10 % z celkového počtu UoZ a druhým dôležitým faktorom vysokej nezamestnanosti je nepriaznivá štruktúra uchádzačov o zamestnanie. Približne polovica UoZ má ukončené maximálne základné vzdelanie a viac než polovica je nezamestnaných dlhodobo (viac ako 12 mesiacov). Z vysokej nezamestnanosti vyplýva aj nižšia životná úroveň.

Priemerné mzdy v okresoch SPR patria k najnižším v kraji, v okrese Rimavská Sobota je výška priemernej mzdy 713 Eur. Oba okresy majú najvyšší podiel poberateľov dávok v hmotnej núdzi spomedzi všetkých okresov SR a to na úrovni 11 – 13 %. Celkovo je v hmotnej núdzi 15 tis. obyvateľov SPR. Nepriaznivá situácia úzko súvisí aj s vysokým podielom marginalizovaných rómskych komunít.

Podľa Atlasu Rómskych komunít 2019 majú rómske komunity v okresoch SPR viac než 35 % zastúpenie, pričom prevažná časť z nich žije v koncentráciách. Celkovo žije v marginalizovaných rómskych komunitách na okraji alebo mimo obce 8,4 tis. Rómov. Špecifikom regiónu je tiež vysoké zastúpenie obyvateľov maďarskej národnosti. Pozitívom v regióne je, že okres dosahuje najnižší index starnutia spomedzi všetkých okresov v kraji. Podnikateľské prostredie je v porovnaní s ostatnými regiónmi kraja slabo rozvinuté. Do SPR plynie len necelých 5 % PZI v kraji. Väčšie podniky sa koncentrujú len v blízkom okolí okresných miest a hlavných cestných ťahov, pričom dopravná dostupnosť regiónu je slabá.

Hlavné výzvy funkčnej mestskej oblasti a mesta Rimavská Sobota sú:

- demografické, sociálne a spoločenské - rýchle starnutie obyvateľstva, rastúci dopyt po integrovaných službách zdravotnej a sociálnej starostlivosti, nové formy celoživotného vzdelávania, vysoká miera nezamestnanosti, nízka vzdelanostná úroveň, potreba inklúzie rómskej komunity,
- výzvy v oblasti fyzickej infraštruktúry a sídelného prostredia - mobilita, ekosystémové služby, environmentálna infraštruktúra, regionálna energetika, kvalita vody, pôda a ovzdušia, bezpečnosť a dostupnosť verejných priestorov, zvýšenie kvality mestského prostredia,
- výzvy v oblasti hospodárskej - digitalizácia, zelená a obehová ekonomika, technologické a netechnologické inovácie, prepojenie výskumu a praxe a vzdelávania s potrebami trhu práce, nové obchodné modely a
- výzvy v oblasti dobrého spravovania územia - podpora partnerstva, spolupráce a koordinácie, zdieľané odborné kapacity, dôraz na spoločenskú zodpovednosť a aktívne občianstvo, zvýšenie kvality verejných politík.

NÁRODNÁ ÚROVEŇ

- strategický dokument: „Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027“ - 1 Operačný program Slovensko

Priority sú identifikované a zaradené do oblastí:

- CIEĽ POLITIKY 1 – INOVATÍVNE SLOVENSKO – SR (INTELIGENTNEJŠIA EURÓPA - EU)
- CIEĽ POLITIKY 2 – EKOLOGICKÉ SLOVENSKO PRE BUDÚCE GENERÁCIE – SR (EKOLOGICKEJŠIA NÍZKOUHLÍKOVÁ EURÓPA - EU)
- ENRAF - podpora z ENRAF v podmienkach SR bude smerovať najmä do sektora akvakultúry
- ERPF – európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
- CIEĽ POLITIKY 3 - MOBILITA, DOPRAVA, PREPOJENOSŤ – SR (PREPOJENEJŠIA EURÓPA - EU)
- CIEĽ POLITIKY 4 - SOCIÁLNE, SPRAVODLIVÉ A VZDELANÉ SLOVENSKO – SR (SOCIÁLNEJŠIA EURÓPA - EU)
- CIEĽ POLITIKY 5 – KVALITNÝ ŽIVOT V REGIÓNOCH - SR (EURÓPA BLIŽŠIE K OBČANOM)

OSTATNÉ FONDY a podporné mechanizmy na národnej úrovni:

- FOND SPRÁVODLIVEJ TRANSFORMÁCIE (FST)

FST - nástroj zmiernenia sociálnych dôsledkov transformácie smerom k uhlíkovo neutrálnemu hospodárstvu.

Má dva základné ciele: 1. Uhlíkovo neutrálne hospodárstvo

2. Tvorba pracovných miest

- Iniciatíva Catching-up Regions – realizovaná na základe aktívnej spolupráce s Európskou komisiou a so Svetovou bankou pri pomoci "dobiehajúcim", resp. zaostávajúcim regiónom SR, a to Prešovskému samosprávnemu kraju a Banskobystrickému samosprávnemu kraju. Prostredníctvom Akčných plánov pre rast a zamestnanosť a navrhovaných projektov, ktoré definujú výzvy a prekážky sa bude podporovať zvýšenie výkonnosti v týchto regiónoch, rast a tvorba pracovných miest a posilní sa efektívnosť a účinnosť čerpania fondov politiky .
- REACT EÚ - opatrenia na pomoc pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove územia v Európe - podpora zamestnanosti, tvorba nových pracovných príležitostí, sociálne služby. Podpora bude smerovať tiež do zdravotníctva, pre ľudí v prvej línii boja s COVID-19, do školstva, verejnej dopravy, na budovanie verejnej zelene v mestách, zateplenie domov či potravinovú a hygienickú pomoc pre ohrozené skupiny obyvateľstva
- Plán obnovy - dodatočné verejné investície na vzdelávanie, vedu a výskum, zelenú ekonomiku, zdravotníctvo, verejnú správu a digitalizáciu.
- Fond solidarity – kompenzácia krízových situácií vrátane Covidu 19
- Interreg HU-SK-UK – podpora cezhraničnej spolupráce
- Program URBACT podporuje spoluprácu a výmenu skúseností medzi mestami v Európe. Nástroj politiky súdržnosti EÚ v rámci cieľa európska územná spolupráca, spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a národných zdrojov 28 členských štátov EÚ, Nórska a Švajčiarska

REGIONÁLNA ÚROVEŇ PLÁNOVANIA Strategické ciele pre celé územie VÚC BBSK:

Priorita 1 - KONKURENCIESCHOPNÁ A UDRŽATEĽNÁ EKONOMIKA (poskytujúca prácu pre kvalifikovaných ľudí)

Strategický cieľ 1.1 - Zvýšiť produktivitu a pridanú hodnotu regionálnej ekonomiky

Špecifický cieľ 1.1.1 - Zvýšiť inovačný potenciál ekonomiky

Špecifický cieľ 1.1.2 - Zvýšiť exportnú výkonnosť podnikateľských subjektov (podporou ich vstupu na nové teritória)

Špecifický cieľ 1.1.3 - Zvýšiť mieru digitalizácie a automatizácie v podnikateľskom, verejnom i akademickom sektore

Špecifický cieľ 1.1.4 - Zvýšiť súlad medzi požiadavkami trhu práce a odborným vzdelávaním (SŠ aj VŠ)

Špecifický cieľ 1.1.5 - Zvýšiť podiel MSP na ekonomike kraja, najmä v oblasti kreatívneho priemyslu, poľnohospodárstva a cestovného ruchu

Strategický cieľ 1.2 - Zvýšiť efektívnosť využívania lokálnych zdrojov so zreteľom na zelené riešenia

Špecifický cieľ 1.2.1 - Zvýšiť podiel obehového hospodárstva

Špecifický cieľ 1.2.2 - Zvýšiť spracovanie vyvážanej suroviny a polotovarov do výrobkov s vyššou pridanou hodnotou

Špecifický cieľ 1.2.3 - Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárstva s dôrazom na potravinovú sebestačnosť kraja

Strategický cieľ 1.3 - Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja cestovného ruchu

Špecifický cieľ 1.3.1 - Zatraktívniť kľúčový kultúrno-historický potenciál a kultúrne inštitúcie pre tvorbu ponuky v cestovnom ruchu.

Špecifický cieľ 1.3.2 - Zatraktívniť prírodný potenciál pre udržateľné využívanie v rozvoji mäkkých foriem cestovného ruchu a produkty založené na významnom prírodnom

Špecifický cieľ 1.3.3 - Vytvárať produkty a služby rozvíjajúce endogénny potenciál destinácií v prepojení na športové a rekreačné zázemie regiónov.

Špecifický cieľ 1.3.4 - Zlepšiť dostupnosť atraktivít a turistických bodov záujmu.

Špecifický cieľ 1.3.5 - Zvyšovať výkonnosť regiónov a inovačný potenciál služieb v cestovnom ruchu a kultúry

Špecifický cieľ 1.3.6 - Rozvíjať destinačný manažment a sieťovanie na lokálnej úrovni

Špecifický cieľ 1.3.7 - Uplatňovať systematický a profesionálny destinačný marketing a tvorbu produktov destinácií

Priorita 2 - ZELENÝ KRAJ PRE BUDÚCE GENERÁCIE

Strategický cieľ 2.1 - Zvyšovať biodiverzitu a zlepšiť stav životného prostredia

- Špecifický cieľ 2.1.1 - Zlepšiť kvalitu ovzdušia
- Špecifický cieľ 2.1.2 - Dosiahnuť priaznivý stav biotopov a druhov v chránených územiach
- Špecifický cieľ 2.1.3 - Dosiahnuť dobrý stav vôd (v súlade s Rámcovou smernicou EÚ o vode 2000/60/ES)
- Špecifický cieľ 2.1.4 - Podporiť regeneráciu urbanizovanej krajiny
- Špecifický cieľ 2.1.5 - Eliminovať znečistenie
- Špecifický cieľ 2.1.6 - Transformovať hospodárenie v lesoch bližšie k prírode a spoločnosti
- Špecifický cieľ 2.1.7 - Zvýšiť prírodnú hodnotu poľnohospodárskej pôdy
- Špecifický cieľ 2.1.8 - Zlepšiť podmienky na dosiahnutie environmentálnych cieľov
- Špecifický cieľ 2.1.9 - Zlepšiť environmentálne povedomie obyvateľov a aktérov pôsobiacich v kraji

Strategický cieľ 2.2 - Zmierniť zmenu klímy a zvýšiť odolnosť kraja na jej nepriaznivé prejavy

- Špecifický cieľ 2.2.1 - Znížiť emisie CO₂
- Špecifický cieľ 2.2.2 - Zlepšiť a obnoviť vodný režim v krajine
- Špecifický cieľ 2.2.3 - Realizovať preventívne opatrenia na ochranu pred mimoriadnymi udalosťami spojenými so zmenou klímy

Priorita 3 - SÚDRŽNÁ A VZDELANÁ SPOLOČNOSŤ

Strategický cieľ 3.1 - Zvýšiť kompetencie obyvateľov pre osobný, občiansky aj pracovný život

- Špecifický cieľ 3.1.1 - Zabezpečiť kvalitné a inkluzívne vzdelávanie
- Špecifický cieľ 3.1.2 - Rozvíjať systém ďalšieho vzdelávania zameraného na zlepšenie vedomostí, návykov a kompetencií v rámci osobnej, občianskej, spoločenskej a/alebo pracovnej perspektívy
- Špecifický cieľ 3.1.3 - Zvýšiť zapojenie skupín ohrozených sociálnym vylúčením do pracovného a spoločenského života

Strategický cieľ 3.2 - Zvýšiť sociálnu udržateľnosť obyvateľstva

- Špecifický cieľ 3.2.1 - Vytvoriť funkčný systém vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve a predškolskom veku
- Špecifický cieľ 3.2.2 - Zvýšiť dostupnosť bývania pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, zdravotne postihnutých, seniorov a mladých dospelých
- Špecifický cieľ 3.2.3 - Zvýšiť dostupnosť komplexných integrovaných sociálnych služieb s dôrazom na individuálne potreby občanov a občianek
- Špecifický cieľ 3.2.4 - Zabezpečiť dostupnosť kvalitnej zdravotnej starostlivosti
- Špecifický cieľ 3.2.5 - Budovať aktívne, odolné a udržateľné komunity a podporovať ich rozvoj
- Špecifický cieľ 3.2.6 - Rozšíriť možnosti pre šport a ďalšie zdravie prospesné aktivity pre všetky skupiny obyvateľstva
- Špecifický cieľ 3.2.7 - Zvýšiť využitie liečebných prameňov a prírodných zdrojov v kraji v prospech zlepšovania zdravia obyvateľstva
- Špecifický cieľ 3.2.8 - Zvýšiť kvalitu života vo vidieckych oblastiach
- Špecifický cieľ 3.2.9 - Posilniť identitu komunit prostredníctvom zachovania kultúrneho dedičstva (obnova NKP a ostatnej kultúrnej infraštruktúry) a prírodného dedičstva

Strategický cieľ 3.3 - Zvýšiť kvalitu a transparentnosť rozhodovacích procesov vo verejnej správe

- Špecifický cieľ 3.3.1 - Zvýšiť angažovanosť a spoluúčasť občanov v správe vecí verejných
- Špecifický cieľ 3.3.2 - Zvýšiť promptnosť, kvalitu a odbornosť prijímaných rozhodnutí verejnej správy

Priorita 4 - PREPOJENÝ KRAJ (zlepšiť prepojenosť kraja smerom von aj dovnútra)

Strategický cieľ 4.1 - Dobudovať a obnoviť dopravnú infraštruktúru prepojenú na nadradenú cestnú a železničnú sieť

- Špecifický cieľ 4.1.1 - Dobudovanie základnej a súhrnej multimodálnej siete TEN-T a siete prepojenej na TEN-T odolnej na zmenu klímy podporené investíciami do novej dopravnej infraštruktúry a obnovy a modernizácie existujúcej infraštruktúry
- Špecifický cieľ 4.1.2 - Rozvoj udržateľnej regionálnej a cezhraničnej mobility a regionálnej dopravnej obsluhy a zásobovania v súlade s PUM a s PDO podporené investíciami do vybudovania a obnovy ciest I., II. a III. triedy, obecných komunikácií a mostov

- Špecifický cieľ 4.1.3 - Rekonštrukcia, obnova a modernizácia siete perspektívnych regionálnych železničných tratí s vysokým dopytom po osobnej alebo nákladnej železničnej doprave
- Špecifický cieľ 4.1.4 - Rekonštrukcia a obnova dopravnej infraštruktúry za účelom zvýšenia jej odolnosti voči nepriaznivým prejavom zmeny klímy
- Špecifický cieľ 4.1.5 - Dobudovanie, modernizácia a úprava dopravnej infraštruktúry s cieľom zvýšenia jej kapacity pri zachovaní parametrov bezpečnosti a minimalizácie negatívnych vplyvov na životné prostredie a kvalitu života obyvateľov v dotknutých územiach, vrátane zníženia emisnej a hlukovej záťaže
- Špecifický cieľ 4.1.6 - Bezpečnosť dopravnej infraštruktúry v cestnej a železničnej doprave
- Špecifický cieľ 4.1.7 - Realizovať opatrenia na zabezpečenie migračných trás živočíchov
- Strategický cieľ 4.2 - Zvýšiť význam verejnej osobnej dopravy na úroveň nosného prvku pokrytia potrieb mobility mestských aj vidieckych oblastí**
- Špecifický cieľ 4.2.1 - Multimodálny integrovaný dopravný systém BBSK so železničnou dopravou ako najekologickejšou verejnou osobnou hromadnou dopravou, ktorá je základným stavebným prvkom a oporou integrovaného dopravného systému
- Špecifický cieľ 4.2.2 - Vybudovanie účelných a inovovaných multimodálnych terminálov a prestupných uzlov vyhovujúcich požiadavkám na bezbariérovosť, odstavné a parkovacie plochy a dostupnosť prostredníctvom nemotorovej dopravy, vrátane vybavenia adekvátnym zázemím a inteligentnými riešeniami
- Špecifický cieľ 4.2.3 - Modernizácia a rekonštrukcia autobusových a železničných staníc a zastávok verejnej dopravy s poskytovaním dostupných verejných služieb vrátane digitalizovaných dopravných služieb
- Špecifický cieľ 4.2.4 - Prepojenie mobility a environmentálnej politiky. Rozvoj mestskej hromadnej dopravy s alternatívnym a ekologickým pohonom, dráhovej dopravy, budovanie infraštruktúry pre elektromobily a hybridné automobily a poskytovanie nadväzujúcich služieb. Osveta a vzdelávanie v oblasti udržateľnej mobility.
- Špecifický cieľ 4.2.5 - Rozvoj cyklo dopravy ako plnohodnotnej zložky mestskej mobility prostredníctvom budovania nových cyklociest alebo ich začlenenia do existujúcich komunikácií, poskytovania doplnkového zázemia a služieb a motivácie pre využitie cyklo dopravy v kombinácii s verejnou dopravou
- Špecifický cieľ 4.2.6 - Obnova a modernizácia mobilných prostriedkov verejnej osobnej dopravy - vozidlového parku mestskej hromadnej, prímestskej a regionálnej dopravy, a vozňového parku železničnej dopravy s dôrazom na ekologickosť pohonu
- Strategický cieľ 4.3 - Zlepšiť prístup k štandardnému pevnému širokopásmovému pripojeniu.**
- Špecifický cieľ 4.3.1 - Zvýšiť sociálnu a fyzickú dostupnosť kvalitného internetového pripojenia a odstrániť tzv. biele miesta

Strategické plánovanie na lokálnej úrovni SPR Gemer – Malohont

Priority a Strategické ciele

1 Hospodárstvo a ekonomický rozvoj

- 1.1 Zvýšiť produktivitu a pridanú hodnotu regionálnej ekonomiky
- 1.2 Rozvíjať obehovú ekonomiku
- 1.3 Zvýšiť potravinovú sebestačnosť kraja a posilniť regionálny trh potravín

2 Trvalo udržateľný (zelený) cestovný ruch

- 2.1 Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja cestovného ruchu
- 2.2 Rozvíjať prírodný turizmus

3 Infraštruktúra a životné prostredie

- 3.1 Realizovať opatrenia nevyhnutné pre prechod na uhlíkovú neutralitu (do roku 2050)
- 3.2 Zlepšiť kvalitu ovzdušia
- 3.3 Zvýšiť biodiverzitu a odolnosť kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- 3.4 Dosiagnúť priaznivý stav biotopov a druhov v chránených územiach (CHÚ)
- 3.5 Realizovať kľúčové opatrenia nevyhnutné pre ochranu prírodných zdrojov
- 3.6 Zabezpečiť environmentálnu a ekonomickú udržateľnosť miest a obcí

4 Kvalita života na vidieku

- 4.1 Zvýšiť kvalitu a dostupnosť formálneho aj neformálneho vzdelávania pre všetky vekové aj sociálne skupiny a zdravotne znevýhodnených
- 4.2 Harmonizovať odborné vzdelávanie s dopytom trhu práce
- 4.3 Budovať inkluzívnu spoločnosť a dostupné, komplexné integrované sociálne služby s dôrazom na individuálne potreby občanov a občaniek
- 4.4 Zabezpečiť dostupnú zdravotnú starostlivosť
- 4.5 Budovať silnú občiansku spoločnosť a kvalitného verejného priestoru
- 4.6 Rovnocenný rozvoj regiónu z hľadiska funkčnej dopravnej infraštruktúry prepojenej na sieť TEN-T
- 4.7 Vytvoriť moderný a výkonný dopravný systém sociálne a fyzicky dostupnej a atraktívnej verejnej dopravy
- 4.8 Zlepšiť dostupnosť a kvalitatívne parametre širokopásmového (pevného) internetového pripojenia

Dostupné projekty boli zoskupené do strategických investičných balíčkov v oblastiach:

1. Inovácie, výskum a vývoj
2. Zamestnanosť a školstvo
3. Cestovný ruch a kultúra
4. Kvalitné životné prostredie
5. Sociálne služby a sociálna ekonomika
6. Občianska a komunitná infraštruktúra
7. Prepojený kraj

Plánovanie rozvoja na úrovni NRO okresu Rimavská Sobota – Plán rozvoja

I. Pilier **Sociálna ekonomika** pozostáva z jednej priority, ktorá sa ďalej člení na opatrenia nasledovne:

- Priorita Vytváranie podmienok pre zamestnávanie znevýhodnených a zraniteľných osôb
 - Opatrenie1.1 Vytvorenie pracovných miest pre znevýhodnené a zraniteľné skupiny
 - Opatrenie1.2 Zvýšenie motivácie a kvalifikácie znevýhodnených a zraniteľných skupín a ich uplatniteľnosti na trhu práce.

II. Pilier **Udržateľný cestovný ruch** pozostáva z piatich priorít, ktoré sa ďalej členia na opatrenia nasledovne:

- Priorita II.1 Tvorba ponuky v kultúrno-poznávacom, prírodnom a iných formách udržateľného cestovného ruchu (vrátane vidieckeho cestovného ruchu, agroturistiky a i.).
 - Opatrenie II.1.1 Tvorba ponuky v kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu.
 - Opatrenie II.1.2 Tvorba ponuky zameranej na udržateľnosť významného prírodného dedičstva
- Priorita II.2 Vytváranie udržateľného zázemia a služieb pre pobyt návštevníkov
 - Opatrenie II. 2.1 Zlepšenie dostupnosti/rozvoj služieb pre návštevníkov
 - Opatrenie II. 2.2 Tvorba udržateľného rekreačného a športového zázemia.
- Priorita II.3 Rozvoj destinačného manažmentu a marketingu
 - Opatrenie II.3.1 Sieťovanie a rozvoj destinačného manažmentu na regionálnej a lokálnej úrovni
 - Opatrenie II.3.2 Realizácia destinačného marketingu
- Priorita II.4 Zlepšenie dostupnosti okresu, atraktivít a turistických bodov záujmu
 - Opatrenie II.4.1 Zlepšenie dostupnosti atraktivít a bodov záujmu prostredníctvom udržateľnej mobility
 - Opatrenie II.4.2 Zlepšenie informačnej dostupnosti okresu, atraktivít a bodov záujmu pre návštevníka

III. Pilier **Rozvoj ľudských zdrojov** pozostáva z dvoch priorít, ktoré sa ďalej členia na opatrenia nasledovne:
Priorita III.1 Podpora zvyšovania kvality predprimárneho a primárneho vzdelávania a rozšírenie kapacít vzdelávacích inštitúcií

- Opatrenie III.1.1 Podpora zvyšovania kapacít predškolských zariadení
- Opatrenie III.1.2 Zvýšenie kvality vzdelávania prostredníctvom dobudovania infraštruktúry materských a základných škôl.
- Priorita III.2 Podpora systému profesijného vzdelávania a celoživotného vzdelávania

Opatrenie II. 2.1 Vytvorenie podmienok pre vzdelávanie a kvalifikovanú odbornú prípravu žiakov a pre skvalitnenie duálneho vyučovania,

- Opatrenie II. 2.2 Dobudovanie podpornej infraštruktúry pre vzdelávanie

IV. Pilier **Ekonomika, podnikanie a inovácie** pozostáva z troch priorít, ktoré sa ďalej členia na opatrenia nasledovne:

- Priorita IV.1 Podpora inovácií, výskumu a vývoja
 - Opatrenie IV.1.1 Rozvoj inovácií, výskumu a vývoja v nadväznosti na špecializáciu regiónu a nové sektory ekonomiky
- Priorita IV.2 Podpora podnikov v oblasti poľnohospodárskej, lesníckej, potravinárskej výroby a služieb
 - Opatrenie IV.2.1 Podpora aktivít poľnohospodárskych podnikov a podnikov pôsobiacich v lesníctve, potravinárstve a nadväzných službách
- Priorita IV.3 Podpora MSP v oblasti priemyselnej výroby
 - Opatrenie IV.3.1 Podpora rozšírenia a zvýšenia konkurencieschopnosti podnikateľských subjektov v priemysle

OSTATNÉ NADAČNÉ A GRANTOVÉ PROGRAMY:

Fond na podporu športu

poskytovanie finančných prostriedkov na projekty, ktoré prispievajú k podpore športu na Slovensku, podpore profesionálnych ako aj rekreačných športovcov všetkých vekových kategórií, športových organizácií a športových odborníkov.

Finančný mechanizmus EHP a Nórske fondy majú prispieť k znižovaniu hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskom hospodárskom priestore a k posilneniu bilaterálnych vzťahov

Nadácia Tatra banky podporuje aktívne skupiny profesorov a študentov na vysokých školách, najlepších študentov, mladých talentovaných umelcov a dizajnérov a na zvyšovanie kvality vzdelania

Nadácia Orange

Grantové programy v oblasti vzdelávania, sociálnej inklúzie a komunitného rozvoja

Stredoeurópska nadácia

podporuje neziskové aktivity organizácií, komunit a jednotlivcov v rámci viacerých programov a projektov, ktoré majú medzinárodný rozmer

Nadácia Pontis

podporuje firemnú aj individuálnu filantropiu, firemné dobrovoľníctvo a presadzuje zodpovedné podnikanie

Nadácia pre deti Slovenska

podporuje vzdelávanie detí i dospelých, venuje sa filantropii a spravuje viacero nadačných fondov

Nadácia Allianz

Grantové programy Nadácie Allianz prispievajú k znižovaniu nehodovosti a predchádzaniu škodám na majetku a zdraví. Kampane nadácie sú určené pre všetky vekové kategórie

Nadácia Ekopolis

Primárnym cieľom Nadácie Ekopolis je životné prostredie.

Visegrad Fund

Fond sa zameriava na organizácie, ktorých cieľom je zdieľať vedomosti, posilňovať inovácie a spolupracovať s občanmi krajín V4, strednej a východnej Európy

Green Foundation

Nadácia so stredoeurópskym presahom sa zameriava predovšetkým na rozvoj sociálnych inovácií a adaptáciu spoločnosti na významné výzvy

Ekofond

podporuje projekty aktívnej spoločnosti, efektívnosť využívania energie a ochranu životného prostredia

Fond inovácií a technológií

podporuje rozvoj podnikania, zamestnanosť a hospodárstvo krajiny ale aj životné prostredie, obnoviteľné zdroje energie a priemyselné inovácie

Nadácia Otvorenej spoločnosti

Prioritnými oblasťami záujmu nadácie sú ľudské práva a slobody, kritické myslenie, participácia a inkluzívne vzdelávanie

Nadácia EPH

Nadácia participuje na zachovávaní tradícií, prírodných a kultúrnych pamiatok. Medzi prioritné ciele patrí aj zdravie a šport, komunitný či regionálny rozvoj.

Meet and Code

Iniciatíva Meet and Code podporuje digitálne vzdelávanie mládeže v 22 európskych krajinách. Cieľom je učiť mladých ľudí kódovať a programovať

Nadácia SPP

sa zameriava na podporu vzdelávania, ochranu kultúrnych hodnôt a zdravia, regionálny a komunitný rozvoj.

Nadácia Granvia

podporuje projekty zamerané na sociálnu inklúziu a pomoc dlhodobo nezamestnaným a znevýhodneným uchádzačom. Poskytuje nielen finančné prostriedky ale aj patronát nad podporenými projektmi

Nadácia ZSE

podporuje verejnoprospešné aktivity, životné prostredie, vzdelávanie, inovácie a komunitný rozvoj

Férová Nadácia O₂

Cieľom nadácie je pomáhať mladým ľuďom v oblasti vzdelávania a zvyšovania zamestnanosti

i-Portunus

podporuje medzinárodné mobility umelcov pôsobiacich v oblasti divadelného alebo vizuálneho umenia. Mobilita je stálou akciou v rámci programu Kreativna Európa na roky 2021- 2027.

Zdravé mesto

Cieľom nadácie je prepájať potenciál a potreby komunity tak, aby sa zvyšovala kvalita života. Zameriava sa na občianske iniciatívy, históriu, tradície a kultúru.

Gesto pre mesto

Cieľom nadácie Raiffeisen banky je zlepšovať kvalitu života v mestách. Svoje pozornosť upriamuje na šport, kultúru, prírodné a sociálne prostredie či vzdelávanie

Karpatská nadácia

Cieľom nadácie je rozvíjať aktivity jednotlivcov a organizácií na východnom Slovensku

Nadácia Slovenskej sporiteľne

pomáha v dosahovaní kvalitatívnych zmien v oblasti vzdelávania, sociálnej pomoci, ochrany životného prostredia, športu a kultúry

Nadácia VÚB

pomáha v oblasti vzdelávania, kultúrneho dedičstva, komunitného života a charity

Zelený vzdelávací fond

Zelený vzdelávací fond podporuje environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu detí, mládeže a širokej verejnosti

Nadácia ESET

Nadácia rozvíja vzdelanie v oblasti IT, internetovej bezpečnosti, vedy a výskumu či občianskej spoločnosti.

2.5. Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

Silné stránky

- *Blízkosť okresného mesta a dobré dopravné prepojenie územia*
- *Prepojenie s rekreačnou oblasťou Kurinec Zelená voda – cyklotrasa, geotermálny prameň*
- *Disponibilná pracovná sila*
- *Možnosti lacného vidieckeho bývania*
- *Možnosť na ďalší rozvoj a investície*
- *Dostupnosť bývania a nižšie náklady na bývanie*
- *Rozmanitá a zachovalá príroda s vysokým potenciálom pre rozvoj cestovného ruchu a agroturistiky*
- *Kultúrny potenciál územia (pamiatky, kultúrne inštitúcie, architektúra, spolky, podujatia)*
- *dobré spolunažívanie občanov rôznych národností a vierovyznaní*
- *zavedený separovaný zber odpadov*
- *dlhodobá tradícia poľnohospodárskej produkcie a potravinárskej produkcie zastúpená rôznymi typmi podnikov (napr. bryndza, syry, chlieb, mäsové výrobky) a s relatívne vysokým počtom SHR*
- *vhodné podmienky pre rozvoj udržateľného poľnohospodárstva*

Slabé stránky

- *Vysoká miera nezamestnanosti*
- *Podhodnotené poľnohospodárske činnosti bez tvorby pridanej hodnoty*
- *Nedostatočná základná technická a sociálna infraštruktúra ,*
- *Dostupnosť zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb*
- *starnúca populácia*
- *dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti*
- *nízka kúpyschopnosť obyvateľstva (nízka cena práce)*
- *odliv mladých a vzdelaných ľudí do ekonomicky vyspelejších regiónov*
- *pomerne nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov*
- *rast počtu marginalizovaných skupín obyvateľov s nedostatočnou vzdelanostnou úrovňou*
- *nedostatočné pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľov*
- *pasivita a nezáujem obyvateľov o veci verejné*

<ul style="list-style-type: none"> • • dobrá vybavenosť ihriskami (detské, futbalové, multifunkčné a i.) • • dostatočná školská infraštruktúra v území od predškolských zariadení, základných škôl až po stredné školstvo 	<ul style="list-style-type: none"> • ľahostajnosť občanov k životnému prostrediu ich nízke environmentálne povedomie • vysoká energetická náročnosť budov a domov – používanie fosílnych palív • vysoký podiel lokálneho kúrenia nekvalitnými tuhými palivami (drevo, uhlie, odpad) • nedostatočné opatrenia na zadržiavanie vody v krajine • chýbajúce kanalizácie a ČOV • existencia starých environmentálnych záťaží • chýbajúca, nedostatočná krajinotvorba územia • zlý stav technickej a environmentálnej infraštruktúry • chýbajúce zberné dvory a kompostoviská • nedostatočná separácia odpadov a chýbajúce prvky motivácie v obciach a mestách pri zvyšovaní efektívnosti separácie odpadu • narastajúce čierne skládky • Slabé komunitné činnosti • Zlá dopravná dostupnosť a kvalita chodníkov • Slabá podpora rozvoja malých obcí
<p>Priležitosti</p>	<p>Ohrozenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Využívanie dostupných externých zdrojov • Zapájanie sa do integrovaných projektových aktivít obcí v MR, v SPR Gemer – Malohont, MAS Cerová vrchovina, UMR Rimavská Sobota • Plán rozvoja NRO okresu Rimavská Sobota • Možnosť grantovej podpory z EÚ (2021-2027), z Plánu obnovy, z Fondu spravodlivej transformácie a iných zdrojov • energetická a klimatická politika SR • nástroje aktívnej sociálnej politiky štátu (podpora zamestnanosti) • obehová ekonomika • orientácia spotrebiteľov na domáce regionálne "eko" poľnohospodárske produkty • celoživotné vzdelávanie • rozvoj výroby s vyššou pridanou hodnotou • pozemkové úpravy a vysporiadanie vlastníckych vzťahov • podpora opatrení voči klimatickým zmenám • presadzovanie iniciatív na minimalizáciu tvorby odpadov a ich zhodnocovanie • uplatňovanie informačno-komunikačných technológií • rozvoj spolupráce na národnej a medzinárodnej úrovni SK/HU • vytvorenie vhodných podmienok na návrat mladých rodín • podpora obnovy kultúrneho dedičstva a podpora školstva a vzdelávania 	<ul style="list-style-type: none"> • Ďalšie zaostávanie obce a finančné výpadky, či nepredvídateľné finančné náklady • Zlyhanie podporných mechanizmov pre malé obce a vidiecke oblasti • Legislatívne prekážky • byrokracia a zdĺhavé verejné obstarávanie • administratívna náročnosť prípravy a realizácie projektov • trvalý nezájum národnej úrovne o juhovýchodné regióny SR, nefungujúca cezhraničná spolupráca SK/HU • absencia systémového riešenia dlhodobej nezamestnanosti marginalizovaných skupín obyvateľstva • súčasná nedostatočná dotačná politika v oblasti poľnohospodárstva • nepriaznivý demografický vývoj (starnutie obyvateľstva) • nedostatočná podpora smerovania investícií do málo rozvinutých regiónov • nesprávne nastavenie projektov a výziev • korupcia • prehlbovanie regionálnych rozdielov • nezájum investorov o vytváranie pracovných príležitostí v území • ekonomické dopady pandémie COVID-19 • sociálne dopady pandémie COVID-19

<ul style="list-style-type: none"> • podpora domovej a bytovej výstavby vrátane ich obnovy a rekonštrukcie, znižovanie energetickej náročnosti • podpora budovania a rekonštrukcie technickej infraštruktúry v obciach • podpora budovania sociálnych, zdravotníckych a školských zariadení • deinštitucionalizácia sociálnych služieb uľahčenie prístupu k financiam pre obce zo znevýhodnených regiónov • podpora sociálneho podnikania 	<ul style="list-style-type: none"> • zmena spotrebiteľského správania (uprednostnenie elektronických obchodov) • náročnosť zamestnávania ľudí z ÚPSVaR z hľadiska administratívy • zhoršujúce sa klimatické podmienky v lete roku 2019 bolo suchom zasiahnutých 90 % územia kraja, čo viedlo k situácii, že len v okrese Rimavská Sobota klesli výnosy v poľnohospodárstve približne o 30 %. • konzumný a rýchly spôsob života • zhoršujúci sa zdravotný stav populácie • nízke právne a spoločenské povedomie obyvateľstva • dlhodobý nezáujem štátu riešiť veľké regionálne rozdiely • zložitá legislatíva v oblasti ochrany prírodného prostredia a uplatňovania energeticke nenáročných a ekologicky čistých technológií a využívanie OZE • rozdrobené vlastníctvo • zle nastavený systém separácie odpadov a celého odpadového hospodárstva • nárast chudoby • nepriaznivá celospoločenská sociálna, ekonomická a politická situácia • nedostatočné riešenie rómskeho problému • nevyhovujúce spôsoby financovania projektov mimovládnych organizácií • nepriaznivé ekonomické podmienky pri udržiavaní kultúrneho dedičstva • nevysporiadané vlastnícke vzťahy
--	--

Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy

Pre rozvoj malých obcí do 2000 obyvateľov je dôležité zapájanie sa do integrovaných projektov v rámci mikroregiónu, vytváranie MAS a čerpanie prostriedkov z PRV, využívanie podporných mechanizmov pre NRO a „catching up regions“, zapájanie sa do programov a iniciatív v IUS SPR Gemer – Malohont, IUS a IUI BBSK a uchádzať sa o ostatné externé dotácie a využívať podporné mechanizmy.

Hlavné výzvy:

- využitie polohového (prihraničný región) a prírodného potenciálu pre rozvoj územia,
- rozvíjanie spolupráce pri tvorbe nových produktov a zavádzaní inovácií a nových technológií hlavne v súkromnom sektore – poľnohospodársko – spracovateľské a odbytové spolupráce
- vytvorenie podmienok pre zabránenie odlivu mladých a vzdelaných ľudí,
- zapojenie dlhodobo nezamestnaných do aktívneho pracovného procesu
- zvýšenie biodiverzity a odolnosti krajiny voči zmene klímy,
- uchovanie identity krajiny a jej udržateľného hospodárskeho využívania,
- dobudovanie a rekonštrukcia vodovodov,
- dobudovanie kanalizácií a čistiarni odpadných vôd,
- rozvinutie obehovej ekonomiky,
- znižovanie energetickej náročnosti,
- zvyšovanie ekologického povedomia obyvateľov a podnikateľov
- nepriaznivý demografický vývoj a zmeny v štruktúre obyvateľstva
- odborne nedostatočná a nekvalitná predškolská a povinná školská príprava,
- nízke zapojenie rodičov v rómskych komunitách do výchovy a vzdelávania,
- nedostatočná sociálna a zdravotná starostlivosť,
- zlý stav pamiatok a zariadení kultúrnej infraštruktúry,
- nedostatočné kapacity športovej vybavenosti a zariadení pre voľný čas,

- *neefektívna a nedoriešená údržba verejných priestorov*
- *zlepšenie bez emisnej dopravnej a pešej dostupnosti,*
- *posilnenie občianskej angažovanosti pri riešení vecí verejných,*
- *skvalitnenie medziobecnéj spolupráce a riadenia regionálneho rozvoja*

Odporúčané riešenia:

- *oživenie poľnohospodárstva a spracovania poľnohospodárskych produktov na tovar s vyššou pridanou hodnotou*
- *vybudovanie infraštruktúry pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturizmu*
- *dobudovanie základnej technickej infraštruktúry obce – vodovody, kanalizácie*
- *riešenia odpadového hospodárenia, využívania obehového hospodárenia*
- *podpora sieťovania podnikateľských subjektov a vytváranie inovatívnych produktov*
- *udržanie hodnoty krajiny a skvalitnenie prírodného prostredia*
- *dobudovanie environmentálnej infraštruktúry a likvidácia skládok a envirozáťažní*
- *inklúzia marginalizovaných komúní*
- *moderné verejné služby*
- *ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva*
- *dopravná dostupnosť a obslužnosť*
- *kvalitnejšie verejné politiky a verejné priestory*

2.6. Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia

Obec Rimavské Janovce spadá do územia Udržateľného mestského rozvoja funkčnej mestskej oblasti Rimavská Sobota je súčasťou Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK), ktorý patrí medzi ekonomicky najslabšie regióny Slovenska. Regionálne HDP je na úrovni 7,8 mld. Eur, čo je najnižší podiel zo všetkých krajov (8,8 %). HDP na obyvateľa na úrovni 12,5 tis. Eur, resp. 16 tis Eur meraných paritou kúpnej sily (PKS), čo je druhá najnižšia hodnota za Prešovským krajom. Evidovaná miera nezamestnanosti bola k 31.12.2020 v BBSK 9,83% (k 91.12.2019 bola miera nezamestnanosti len 6,69%).

Územie Udržateľného mestského rozvoja funkčnej mestskej oblasti Rimavská Sobota je súčasťou okresu Rimavská Sobota, ktorý patrí k najmenej rozvinutým okresom. Evidovaná miera nezamestnanosti k 31.12.2020 bola v okrese Rimavská Sobota na úrovni 20,26%, čo je najviac spomedzi všetkých okresov SR. Negatívne tiež možno v kontexte širšieho územia hodnotiť mzdovú úroveň, ktorá sa nachádza pod priemerom kraja. Nevýhodou regiónu, ktorá bráni jeho ekonomickej vyspelosti je tiež zlá dopravná dostupnosť.

2.7. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

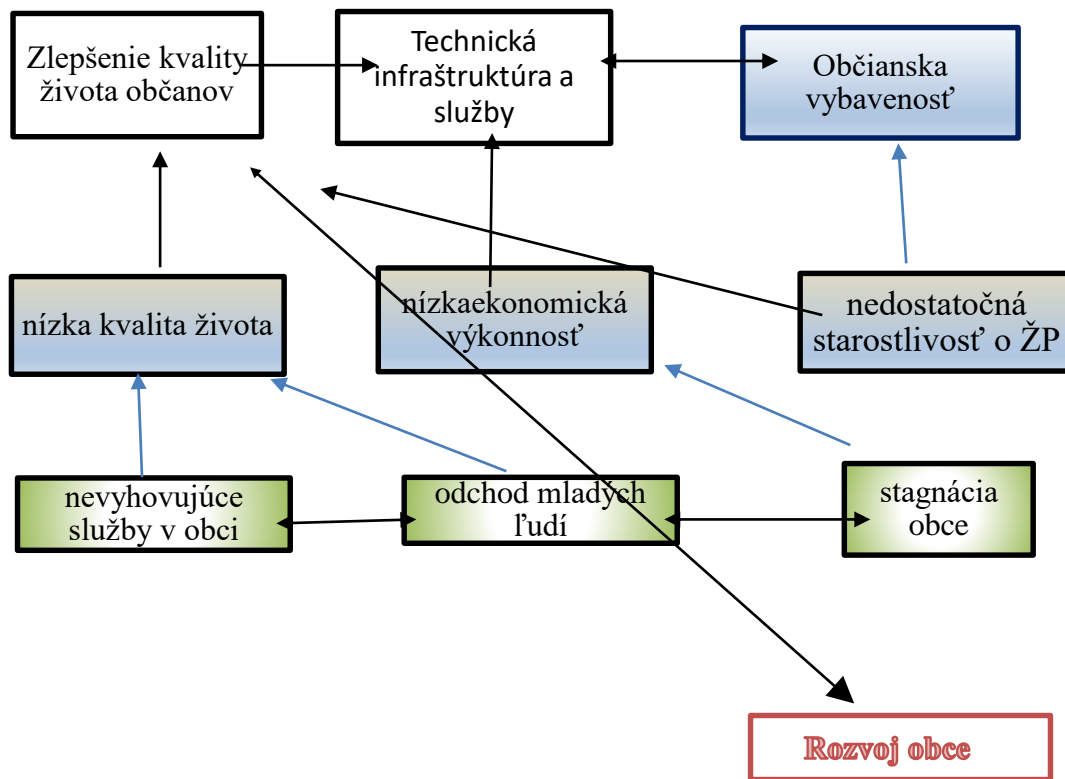
Kľúčovým faktorom pre ekonomický rozvoj územia a zvýšenie životnej úrovne je zapojenie nízko kvalifikovanej pracovnej sily do pracovného procesu a narastajúca rómska problematika, ktorú nie sú schopné miestne samosprávy zvládnuť bez výraznej vonkajšej podpory. Pre ekonomické oživenie je kľúčovou úlohou nielen udržanie mladých a vzdelaných ľudí v regióne, ale aj prilákanie nových odborníkov a posilnenie inovačných kapacít za účelom efektívneho zhodnotenia rozvojového potenciálu územia. Potreba kvalifikovanej, odborne spôsobilej pracovnej sily je významná pre pokrytie dopytu existujúcich hospodárskych subjektov, ako aj pre potencionálnych investorov. V súčasnosti je častým problémom pokrytie dopytovaných pracovných miest osadiť disponibilnými UoZ, ktorí by spĺňali kritériá pracovného trhu. Pre skvalitnenie vzdelávania v súlade s potrebami trhu práce je kľúčovým faktorom zvýšenie kompetencií miestnych aktérov v oblasti stredného odborného vzdelávania a celoživotného vzdelávania, ako aj zabezpečenie kvalitných odborných učiteľov. Vzhľadom k novým výzvam sú dôležitými faktormi pre budúci rozvoj zvyšovanie ekologickej stability krajiny a jej odolnosti voči zmene klímy, znižovanie energetickej náročnosti a emisií, ako ja prechod na zelené technológie a obehovú ekonomiku.

Medzi najvýznamnejšie disparity územia obce patrí zanedbaná environmentálna infraštruktúra, zlý stav cestných komunikácií ako aj železnice, ale aj nízke ekologické povedomie firiem a verejnosti. Významnou disparitou je aj nedostatok vzdelaných odborníkov, ale aj v zavádzaní inovácii, v agrosektore, finančníctve, informačných technológiách, stavebníctve a v remeslách.

Hlavnou disparitou a prekážkou v rozvoji menších obcí je ich limitovanie podľa počtu obyvateľov, v podnikateľskej sfére určenie NACE, ktoré znemožňujú uchádzať sa o podporu rozvojových aktivít cez EŠIF. Napriek dlhotrvajúcemu hospodárskemu a ekonomickému zaostávaniu regiónu sa štátu doteraz nepodarilo nájsť efektívne riešenia pre NRO, riešenia v oblasti zamestnanosti, či narastajúceho problému MRK. Ďalšou výraznou disparitou sú možnosti menších obcí (personálne aj finančné) pri zavádzaní prijatých opatrení a to ani v oblasti podpory sociálneho a zdravotného zabezpečenia, ale aj v oblasti environmentálnej, ochrany životného prostredia, odpadového hospodárstva.

2.8. Strom výziev a problémov

Strom problémov v obci Rimavské Janovce predstavuje identifikáciu problémov, ktoré najviac trápia obec a ktoré sú podstatným podkladom pre vypracovanie rozvojovej stratégie obce do nasledujúceho obdobia.

2.9. Východiská pre špecifické stratégie VÚC pre podporu rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov v rámci PHRSR VÚC

V prípade VÚC uviesť východiská (spracované v štruktúre bodov 2.2. až 2.8. tohto obsahového formulára) pre špecifické stratégie podpory rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov z polohy VÚC. Tieto sa môžu odkazovať na spoločné PHRSR skupín obcí tvoriacich strategicko-plánovacie regióny, ktorých tvorba s podporou VÚC je odporúčaná.

xxx

3. Rozvojová stratégia

3.1. Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Vízia: Udržateľná, zelená, sebestačná a bezpečná obec so zachovalou prírodou, založená na bezodpadovej ekonomike, schopná odolávať zmenám klímy, s aktívnymi konkurencieschopnými a spolupracujúcimi podnikateľskými subjektmi, s vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými a dostupnými verejnými službami, s dostatkom príležitostí pre rozvoj kultúry, športu a trávenie voľného času, v ktorom žijú a aktívne pôsobia angažovaní a kvalifikovaní ľudia so záujmom o prácu, veci verejné a využívajúci ekologické a prírode šetrné postupy.

Ciele obce: Budovať infraštruktúru tak, aby plnila úlohu pre sídelnú, ekonomickú, kultúrnu a podnikateľskú činnosť v obci. Rozvíjať spoluprácu samosprávy s podnikateľským a občianskym sektorom a posilniť polohový potenciál a teritoriálne riadenie v záujme oživenia ekonomického rozvoja a zabezpečenia zvýšenej kvality života obyvateľov v zdravšom prostredí.

3.2. Štruktúra priorit a ich väzby

Priorita 1 Inovatívny ekonomický rozvoj – Bezpečnosť a sebestačnosť s aktívnymi konkurencieschopnými a spolupracujúcimi podnikateľskými subjektmi, ktoré budú atraktívne pre zamestnanie zručných a kvalifikovaných miestnych ľudí, rozvíjajúcimi svoje aktivity v hospodárskych odvetviach s vyššou pridanou hodnotou a podporujúcimi synergiu cestovného ruchu a agrosektora.

Táto priorita je zameraná na tri základné oblasti, kľúčové pre inovatívny, udržateľný a efektívny ekonomický rozvoj územia:

- zlepšenie vzájomnej spolupráce subjektov v tvorbe nových produktov na báze lepšieho zhodnotenia potenciálu územia
- skvalitnenie služieb a dobudovanie infraštruktúry pre rozvoj kultúrneho a prírodného cestovného ruchu a zvýšenie návštevnosti
- zvýšenie kvality ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej výkonnosti

Priorita 2 Zelená a zdravá obec - Zelená, udržateľná obec, s vybudovanou infraštruktúrou, založená na bezodpadovej ekonomike, schopná odolávať zmenám klímy, so zachovalou prírodou, kde sa maximálne využívajú ekologické, prírode šetrné postupy a miestne zdroje, v ktorom žijú zodpovední občania s pozitívnym a proaktívnym prístupom k životnému prostrediu.

Toto sa bude realizovať prostredníctvom piatich špecifických oblastí:

- zvýšenie odolnosti krajiny voči zmene klímy
- dobudovanie environmentálnej infraštruktúry
- rozvinutie obehovej a zelenej ekonomiky
- znižovanie energetickej náročnosti a emisií CO₂ ,
- zlepšenie kvality životného prostredia a obnova biodiverzity
- zlepšenie triedenia a zhodnocovania odpadov
- zvyšovanie environmentálneho povedomia

Priorita 3 Kvalitný život pre všetkých – obec s vybudovanou základnou technickou a občianskou infraštruktúrou, kvalitnými a dostupnými zdravotníckymi a sociálnymi službami, s dostatkom príležitostí pre rozvoj kultúry, športu a trávenie voľného času, v ktorom žijú a aktívne pôsobia angažovaní a kvalifikovaní ľudia so záujmom o prácu a veci verejné.

V tejto prioritě je dôraz kladený aj na zabezpečenie dostupnosti a kvality základných, ale aj regionálnych verejných služieb na princípe partnerstva a spolupráce so zapájaním verejnosti v záujme udržania mladých a vzdelaných šudí .Ide hlavne o:

- dobudovanie základnej technickej infraštruktúry(cesty, chodníky, vodovod, kanalizácia a pod.)
- podporu vzdelávania a inklúzie sociálne ohrozených skupín obyvateľstva
- vybudovanie moderných verejných služieb
- zlepšenie dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a obslužnosti
- rozvoj voľnočasových aktivít, športu a kultúry
- obnova a rekonštrukcia objektov,
- zachovanie historických, kultúrnych pamätihodností a atrakcií

Jednotlivé priority predstavujú ekonomický, environmentálny a sociálny pilier rozvoja územia UMR Rimavská Sobota a navzájom sa dopĺňajú, tak, aby bol zabezpečený udržateľný a harmonický rozvoja mestskej funkčnej oblasti. Tieto priority reagujú na SWOT analýzy a na identifikované tri kľúčové príčiny ekonomického zaostávania územia:

- nevyužitý potenciál územia
- nedostatočná starostlivosť o krajinu a životné prostredie
- nedostatočné verejné služby

3.3. Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom cieľov

3.3.1. Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

Vízia:

Udržateľná, zelená, sebestačná a bezpečná obec so zachovalou prírodou, založená na bezodpadovej ekonomike, schopná odolávať zmenám klímy, s aktívnymi konkurencieschopnými a spolupracujúcimi podnikateľskými subjektmi, s vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými a dostupnými verejnými službami, s dostatkom príležitostí pre rozvoj kultúry, športu a trávenie voľného času, v ktorom žijú a aktívne pôsobia angažovaní a kvalifikovaní ľudia so záujmom o prácu, veci verejné a využívajúci ekologické a prírode šetrné postupy.

Hlavný cieľ: Budovať infraštruktúru tak, aby plnila úlohu pre sídelnú, ekonomickú, kultúrnu a podnikateľskú činnosť v obci. Rozvíjať spoluprácu samosprávy s podnikateľským a občianskym sektorom a posilniť polohový potenciál a teritoriálne riadenie v záujme oživenia ekonomického rozvoja a zabezpečenia zvýšenej kvality života obyvateľov v zdravšom prostredí.

Priorita 1. Inovatívny ekonomický rozvoj

Priorita 2 Zelená a zdravá obec

Priorita 3 Kvalitný život pre všetkých

<i>Strategický cieľ 1.1. Naštartovať konkurencieschopnú a udržateľnú ekonomiku, Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu</i>	<i>Strategický cieľ 1.2 Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie,</i>	<i>Strat. cieľ 2.1. Skvalitniť životné prostredie, znížiť emisie a zvýšiť odolnosť krajiny</i>	<i>Strat. cieľ 3.1. zlepšenie technickej infraštruktúry, dopravnej obslužnosti, dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a verejných služieb</i>	<i>Strat. cieľ 3.2 zlepšenie inklúzie, rozvoj kultúry, športu a života na vidieku</i>		
<i>Špecifický cieľ 1.1.1 zlepšenie vzájomnej spolupráce</i>	<i>Špecifický cieľ 2.2.1. - dobudovanie environmentálnej infraštruktúry</i>	<i>Špecifický cieľ 2.2.4. znižovanie energetickej náročnosti a emisií</i>	<i>Špecifický cieľ 3.1.1. dobudovanie základnej technickej infraštruktúry(cesty, chodníky, vodovod, kanalizácia a pod.)</i>	<i>Špecifický cieľ 3.2.1. -zlepšenie dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a obslužnosti rozvoj voľnočasových aktivít, športu a kultúry</i>		
<i>Špecifický cieľ 1.1.2 skvalitnenie služieb a dobudovanie infraštruktúry pre rozvoj kultúrneho a prírodného cestovného ruchu a zvýšenie návštevnosti</i>	<i>Špecifický cieľ 2.2.2. - zvýšenie odolnosti krajiny voči zmene klímy</i>	<i>Špecifický cieľ 2.2.5. - zlepšenie kvality životného prostredia a obnova biodiverzity</i>	<i>Špecifický cieľ 3.1.2. podporu vzdelávania a inklúzie sociálne ohrozených skupín obyvateľstva</i>	<i>Špecifický cieľ 3.2.2. - obnova a rekonštrukcia objektov,</i>		
<i>Špecifický cieľ 1.1.3.zvýšenie kvality ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej výkonnosti</i>	<i>Špecifický cieľ 2.2.3. - rozvinutie obehovej a zelenej ekonomiky, vrátane zlepšenia triedenia a zhodnocovania odpadov</i>	<i>Špecifický cieľ 2.2.6. - zvyšovanie environmentálneho povedomia</i>	<i>Špecifický cieľ 3.1.3. vybudovanie moderných verejných služieb</i>	<i>Špecifický cieľ 3.2.3.- zachovanie historických, kultúrnych pamätihodností a atrakcií</i>		
3.3.2.. Detailný popis strategických a špecifických (operatívnych) cieľov a zapojenia partnerov pre implementáciu PHRSR						
PRIORITA	<i>Inovatívny ekonomický rozvoj</i>					
STRATEGICKÝ CIEĽ	<i>Naštartovať konkurencieschopnú a udržateľnú ekonomiku</i>					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
<i>Špecifický cieľ 1.1.1 zlepšenie vzájomnej spolupráce</i>	1/2022-4/2028	Hlavný partner	<i>obec</i>	☐ vytvorenie podmienok pre zabránenie odlivu mladých a vzdelaných ľudí, ☐ zapojenie dlhodobo nezamestnaných do aktívneho pracovného procesu		
		Spolupracujúci partneri	<i>ÚPSVR RS</i>			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR	Očakávaný dopad		
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
<i>Špecifický cieľ 1.1.2 skvalitnenie služieb a dobudovanie infraštruktúry pre rozvoj kultúrneho a</i>	<i>Stratégia rozvoja funkčnej mestskej oblasti UMR</i>	<i>Rozvíja spoluprácu miestnych aktérov na tvorbe inovatívnych</i>	<i>Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu</i>	<i>Napomáha efektívnejšej realizácii uvedených cieľov</i>	<i>Agrosektor a subjekty v cestovnom ruchu</i>	<i>Zlepšenie spolupráce, tvorba inovatívnych produktov, zvýšená</i>

<i>prírodného cestovného ruchu a zvýšenie návštevnosti</i> <i>Špecifický cieľ</i> <i>1.1.2.zvýšenie kvality ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej výkonnosti</i>	<i>Rimavská Sobota</i> <i>IUS SPR Gemer – Malohont</i> <i>IUS a IUI VUC BBSK</i>	<i>produktov a zvyšuje inovačný potenciál ekonomiky</i>	<i>Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie,</i>			<i>ekonomická produkcia</i>
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	<i>Počet spolupracujúcich subjektov</i> <i>Počet MSP na aktivitách</i> <i>Počet inovatívnych služieb</i> <i>Počet vzdelávacích aktivít</i>		<i>Uvedie sa zdroj verejne dostupných údajov s uvedením presných odkazov, keďže dané indikátory sa musia sledovať a hodnotiť</i>	<i>Zatiaľ sa neudáva</i>	<i>Zatiaľ sa neudáva</i>	<i>indikátor je indikátorom relevantným pre monitoring implementácie nadradených stratégií</i>

PRIORITA	<i>Zelená a zdravá obec</i>					
STRATEGICKÝ CIEĽ	<i>Skvalitniť životné prostredie, znížiť energeticke náročnosť budov a činností a zvýšiť odolnosť krajiny</i>					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
2.2.1. <i>dobudovanie environmentálnej infraštruktúry</i> 2.2.2. - <i>zvýšenie odolnosti krajiny voči zmene klímy</i> 2.2.3. - <i>rozvinutie obehovej a zelenej ekonomiky, vrátane zlepšenia triedenia a</i>	1/2022-4/2028	Hlavný partner	<i>obec</i>	<i>Nedostatočná odolnosť krajiny voči zmene klímy, Nízke využitie prírode šetrných postupov, Nedobudovaná environmentálna infraštruktúra, Nízke ekologické povedomie</i>		
		Spolupracujúci partneri	<i>ÚPSVR RS Podnikatelia v poľnohospodárske, REPRIK, Envirocentrum</i>			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu	

<p>zhodnocovania odpadov 2.2.4. znižovanie energetickej náročnosti a emisií 2.2.5. zlepšenie kvality životného prostredia a obnova biodiverzity 2.2.6. zvyšovanie environmentálneho povedomia vybudovanie moderných verejných služieb</p>	<p>Stratégia rozvoja funkčnej mestskej oblasti UMR Rimavská Sobota IUS SPR Gemer – Malohont IUS a IUI VUC BBSK</p>	<p>Zelený kraj – stratégia environmentálnej politiky Banskobystrické-ho samosprávneho kraja Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy BBSK Podporuje zvyšovanie podielu obhospodávaného a eliminuje znečistenie</p>	<p>2.2.1. - dobudovanie environmentálnej infraštruktúry 2.2.2. - zvýšenie odolnosti krajiny voči zmene klímy 2.2.3. - rozvinutie obehovej a zelenej ekonomiky, vrátane zlepšenia triedenia a zhodnocovania odpadov 2.2.4. znižovanie energetickej náročnosti a emisií 2.2.5. - zlepšenie kvality životného prostredia a obnova biodiverzity 2.2.6. - zvyšovanie environmentálneho povedomia</p>	<p>Rozvíja predpoklady na realizáciu preventívnych opatrení na ochranu pred mimoriadnymi udalosťami spojenými so zmenou klímy a na adaptáciu územia voči nepriaznivým vplyvom klimatických zmien, ako aj zlepšuje a obnovuje vodný režim v krajine a zvyšuje environmentálne povedomie obyvateľov a aktérov územia</p>	<p>Agrosektor Obyvatelia Producenti odpadov samospráva</p>	<p>Efektívnejšie nakladanie s odpadom a zlepšenie kvality životného prostredia</p>
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu)						
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie	
<p>Počet projektov Počet informačných kampaní Množstvo vytriedeného a spracovaného odpadu Dĺžka/plocha vybudovaných, rekonštruovaných</p>		<p>Databáza miestna</p>	<p>Neudáva sa</p>	<p>Neudáva sa</p>		

	chodníkov a ciest					
PRIORITA	Kvalitný život pre všetkých					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Zabezpečiť kvalitu života pre obyvateľov, základnú obsluhu, technickú vybavenosť, hodnotný spoločenský a kultúrny život a kvalitné verejné služby.					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
<p>3.1. Skvalitniť verejné služby na princípe spolupráce a partnerstva</p> <p>3.1.2. podporu vzdelávania a inklúzie sociálne ohrozených skupín obyvateľstva</p> <p>3.1.3. vybudovanie moderných verejných služieb</p> <p>3.2.1. - zlepšenie dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a obsluhu rozvoj voľnočasových aktivít, športu a kultúry</p> <p>3.2.2. - obnova a rekonštrukcia objektov</p> <p>3.2.3.- zachovanie historických, kultúrnych pamätihodností a atrakcií</p>	1/2022-4/2028	Hlavný partner	obec	dobudovanie základnej technickej infraštruktúry(cesty, chodníky, vodovod, kanalizácia a pod.) podpora vzdelávania a inklúzie sociálne ohrozených skupín obyvateľstva vybudovanie moderných verejných služieb zlepšenie dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a obsluhu rozvoj voľnočasových aktivít, športu a kultúry obnova a rekonštrukcia objektov, zachovanie historických, kultúrnych pamätihodností a atrakcií		
	Spolupracujúci partneri	MO v obci, školské zariadenia, Podnikateľské subjekty				
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Stratégia rozvoja funkčnej mestskej oblasti UMR Rimavská Sobota		Zlepšenie kvality života v obci		Obyvatelia obce, FO a PO Dodávateľia Návštevníci Partnerské obce a subjekty	Zlepšenie kvality života Obyvateľov, vybavenosti, obsluhu a spoločenského a kultúrneho vyžitia
	IUS SPR Gemer – Malohont					
	IUS a IUI VUC BBSK					
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie	
Zapojenie socio-ekonomických partnerov		Uvedie sa zdroj verejne dostupných údajov s uvedením presných odkazov,	Zatiaľ sa neudáva	Zatiaľ sa neudáva	indikátor je indikátorom relevantným pre monitoring implementácie	
Implementácia a projektov						

			<i>keďže dané indikátory sa musia sledovať a hodnotiť</i>			<i>nadradených stratégií</i>
3.4. Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorit a systému cieľov PHRSR						
Hlavným strategickým koncepčným prístupom pre udržateľné efektívne využitie špecifických potenciálov a krokov postupu pre dosiahnutie vízie, hlavného cieľa, priorit a cieľov SPHRSR je inovačne orientovaná smart stratégia rozvoja územia typu partnerskej stratégie, zapájanie sa do integrovaných projektov v území UMR a SPR, využívať dostupné externé zdroje a zlepšovať spoluprácu so subjektami schopnými napomáhať realizácii aktivít.						
3.5. Partneri pre implementáciu PHRSR a stratégia ich zapojenia						
Partnermi sú spolupracujúce samosprávy, MR, MAS Cerová vrchovina, subjekty spolupracujúce v SPR Gemer – Malohont, UMR Rimavská Sobota, všetky subjekty FO, NO, PO v obci.						
3.6. Špecifické rozvojové stratégie VÚC pre podporu rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacie regiónov						
xxx.						

4. Implementačný plán a plán monitorovania						
4.1. Nástroje na implementáciu stratégie						
Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
3.1.1. <i>dobudovanie základnej technickej infraštruktúry - vodovod, kanalizácia</i>	Charakteristika	Vybudovanie kanalizácie v miestnych častiach Močiar a Jánošíky				
	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	<i>klúčový, doplnkový, súvisiaci, zabezpečujúci synergiu s inými cieľmi a pod.</i>				
	Kľúčoví partneri a ich úloha	<i>Bez partnerov</i>				
	Čas implementácie nástroja	2022/2030				
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytí a potreby	Väzba na programový rozpočet	
	<i>Uvedie sa druh zdroja (materiálny, ľudský, <u>finančný</u>, informačný, iný</i>	<i>4,5 mil Eur</i>	<i>Zdroje BBSK pre implementáciu IUS SPR Gemer – Malohont, Zdroje UMR Rimavská sobota, Zdroje PRV a OP Slovensko</i>	<i>Špecifický cieľ 2.4. Dobudovať vodovody, kanalizácie a ČOV</i>		

	Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/procesná	Informačná	Implementácia iného nástroja	
		<i>Implementácia nástroja si vyžaduje zmeny v inštitucionálnom rámci (legislatíva, inštitúcie)?</i>	<i>Implementácia nástroja si vyžaduje zmeny v organizačnom rámci?</i>	<i>Implementácia nástroja si vyžaduje špecifické údaje alebo tzv. inovačné know-how?</i>	<i>Efektívna implementácia si vyžaduje nasadenie ďalšieho nástroja?</i> <i>(doplniť konkrétne)</i>	
		<i>nie</i>	<i>nie</i>	<i>nie</i>	<i>Áno</i>	
Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
3.1.1. dobudovanie základnej technickej infraštruktúry	Identifikácia nástroja	Charakteristika	<i>Rekonštrukcia chodníkov v dvoch etapách</i>			
		Význam nástroja pre naplnenie cieľa	<i>klúčový,</i>			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	<i>Bez partnerov</i>			
		Čas implementácie nástroja	<i>2022/2030</i>			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia a potreby	Väzba na programový rozpočet
			<i>finančný,</i>	<i>950 tis Eur</i>	<i>Zdroje BBSK pre implementáciu IUS SPR Gemer – Malohont, Zdroje UMR Rimavská sobota, Zdroje PRV a OP Slovensko</i>	<i>3.4. Zlepšiť dopravnú dostupnosť, bezpečnosť a obsluhu</i>
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/procesná	Informačná	Implementácia iného nástroja
		<i>Implementácia nástroja si</i>	<i>Implementácia nástroja si</i>	<i>Implementácia nástroja si</i>	<i>Efektívna implementácia</i>	

			vyžaduje zmeny v inštitucionálnom rámci (legislatíva, inštitúcie?)	vyžaduje zmeny v organizačnom rámci?	vyžaduje špecifické údaje alebo tzv. inovačné know-how ?	a si vyžaduje nasadenie ďalšieho nástroja? (doplniť konkrétne)
			nie	nie	nie	nie
Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
3.2.2. - obnova a rekonštrukcia objektov,	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Rekonštrukcia budovy Materskej školy v obci			
		Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový,			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Bez partnerov			
		Čas implementácie nástroja	2022/ 2027			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia a potreby	Väzba na programový rozpočet
			finančný,	700 tis Eur	Zdroje BBSK pre implementáciu IUS SPR Gemer – Malohont, Zdroje UMR Rimavská sobota, Zdroje PRV a OP Slovensko	3.4. Zlepšiť dopravnú dostupnosť, bezpečnosť a obslužnosť
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/procesná	Informačná	Implementácia iného nástroja
		Implementácia nástroja si vyžaduje zmeny v inštitucionálnom rámci	Implementácia nástroja si vyžaduje zmeny v organizačnom rámci?	Implementácia nástroja si vyžaduje špecifické údaje alebo tzv. inovačné know-how ?	Efektívna implementácia si vyžaduje nasadenie ďalšieho nástroja?	

			(legislatíva, inštitúcie?)			(doplniť konkrétne)
			nie	nie	nie	nie
Špecifický cieľ	Charakteristika nástroja	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Čas implementácie nástroja	Potrebný objem zdrojov	Nástroj implementácie	
2.2.1. - dobudovanie environmentálnej infraštruktúry	Wybudovanie zberného dvora	významný	2022/ 2024	400 000 eur	Zdroje BBSK pre implementáciu u IUS SPR	
2.2.1. - dobudovanie environmentálnej infraštruktúry	Zabezpečenie efektívneho triedenia a zhodnocovania odpadov	významný	2022/ 2027	150 000 eur	Gemer – Malohont, Zdroje UMR Rimavská sobota, Zdroje PRV a OP Slovensko	
3.2.2. - obnova a rekonštrukcia objektov	Rekonštrukcia a modernizácia obecného úradu	významný	2022/ 2027	350 000 eur		
3.2.1. -zlepšenie dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a obslužnosti rozvoj voľnočasových aktivít, športu a kultúry	Zavedenie kamerového systému - cintorín, ČOV, obec	významný	2022/ 2024	25 000 eur		
3.2.1. -zlepšenie dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a obslužnosti rozvoj voľnočasových aktivít, športu a kultúry	Dobudovanie verejného osvetlenia v obci a v miestnych častiach	významný	2022/ 2027	50 000 eur		
3.2.1. -zlepšenie dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a obslužnosti rozvoj voľnočasových aktivít, športu a kultúry	Vybudovanie miestnej komunikácie spojenie častí Močiar a obce Rimavské Janovce	významný	2022/ 2027	3 mil eur		
Špecifický cieľ 1.1.2 skvalitnenie služieb a dobudovanie infraštruktúry pre rozvoj kultúrneho a prírodného cestovného ruchu a zvýšenie návštevnosti	Rozhľadňa TUBA	významný	2022/ 2024	150 000 eur	Zdroje BBSK pre implementáciu u IUS SPR Gemer – Malohont, Zdroje UMR Rimavská sobota, Zdroje PRV a OP Slovensko	
4.2. Postup pri implementácii PHRSR (rozdelenie úloh, činností a zodpovedností, časový harmonogram, implementačná štruktúra vrátane princípov, procesov a systému riadenia implementácie a riadenia rizík)						
<p>Všetky špecifické ciele PHR obce Rimavské Janovce sa budú implementovať v programovacom období jednotlivých implementačných nástrojov do roku 2030. Implementácia je viac viazaná na kumuláciu vlastných zdrojov, pripravenosť dokumentácie a splnenia podmienok a v konečnom dôsledku získaním externých zdrojov vo forme dotácie, alebo NFP. Z uvedeného dôvodu sa nešpecifikuje časový harmonogram.</p>						

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj	Plánovací rok	Rok 1				Rok 2				Rok 3					
			Plánovací štvrťrok	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4		
Uviesť identifikáciu strategického cieľa	1.1. Názov špecifického cieľa	1.1.1. Názov nástroja															
		1.1.2. Názov nástroja															
		1.1.3. Názov nástroja															
	1.2. Názov v špecifického cieľa	1.2.1. Názov nástroja															
	2.1. Názov špecifického cieľa	2.1.1. Názov nástroja															
Míľniky	M1. Pomenovanie míľnika (významného bodu umožňujúceho úspešnú implementáciu a plnenie cieľa/-ov)	Zodpovedný partner:				Tu uviesť zodpovedného partnera											
	M2. Pomenovanie míľnika (významného bodu umožňujúceho úspešnú implementáciu a plnenie cieľa/-ov)	Zodpovedný partner:				Tu uviesť zodpovedného partnera											

4.3. Systém monitorovania a hodnotenia naplňovania PHRSR

Monitorovanie plnenia plánu bude prebiehať priebežne, minimálne raz ročne a to v záverečnej správe o hospodárení obce a tvorbe ročného rozpočtu.

Plán rozvoja je aktívny otvorený dokument, ktorý sa bude priebežne doplňovať.

Názov indikátora/ míľnika/ ukazovateľa efektívnosti	Spôsob monitorovania	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Zodpovednosť za monitoring
Uvedie sa názov indikátora, míľnika alebo ukazovateľa efektívnosti	Uvedie sa spôsob, akým sa budú ziskávať dáta	Uvedie sa čas/ časové body pre zber dát	Uvedie sa územná jednotka, za ktorú sa budú dáta sledovať	Uvedie sa subjekt, ktorý bude poverený zberom dát
	Miestna databáza a záznamy		obec	obec

5. Plán využitia/aktivizácie zdrojov vrátane finančného plánu

Uvedie sa plán využitia/aktivizácie zdrojov, najmä finančných v podobe finančného plánu implementácie stratégie pre obdobie 1+2 roky a výhľad obsahujúci rozdelenie všetkých zdrojov na programovacie obdobie, jednotlivé implementačné nástroje (opatrenia, investície, programy, projekty a aktivity) (výstup kroku 6.8. Metodiky. Finančný plán a obdobne aj plán využitia/aktivizácie zdrojov sa odporúča spracovať v nasledujúcej forme:

Identifikátor	Strategický cieľ (označenie a názov)	Rok			Spolu	Program/podprogram rozpočtu
		N	N+1	N+2		
Špecifický cieľ (označenie)						
1.1.1.	Názov nástroja	EUR	EUR	EUR	EUR	Uviesť program/podprogram rozpočtu, ktorý finančne kryje implementáciu

1.1.2.	Názov nástroja	EUR	EUR	EUR	EUR	Uviesť program/podprogram rozpočtu, ktorý finančne kryje implementáciu
--------	----------------	-----	-----	-----	-----	--

6. Riziká implementácie a ich prevencia

Uviesť prehľadný plán manažmentu rizík ako výsledok analýzy rizík implementácie PHRSR a prehľad opatrení na ich minimalizáciu resp. minimalizáciu ich dopadov s udaním zodpovedností a spôsobov monitorovania v štruktúre nasledujúcej tabuľky (výstup kroku 6.5. Metodiky). Do plánu zahrnúť aj riziká identifikované v procese strategického environmentálneho hodnotenia (výstup kroku 7.3., 7.5. Metodiky)

Popis rizika	Zhodnotenie významnosti rizika	Opatrenie na zníženie rizika Spôsob monitorovania rizika	Zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrenia
Finančné riziká	významné	Sledovanie rozpočtu	Obec, kontrolór
Legislatívne riziká	významné	Zabezpečenie potrebnej dokumentácie a povolení, sledovanie zmien	obec
VO	významné	Sledovanie a kontrola postupov a zmien	obec

7. Riadenie implementácie

Názov štruktúry kontroly implementácie PHRSR	Úlohy a kompetencie v rámci implementácie PHRSR		
Zastupiteľstvo	Kontrolná a koordinačná činnosť		
Iné stále orgány, kontroly, riadenia a koordinácie v území			
Názov štruktúry riadenia implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Riadiaci výbor	xxx		
Gestor (župan, primátor, starosta)	starosta		
Názov výkonnej štruktúry v procese implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Koordinátor tvorby stratégie	Starosta obce		
Tím pre koordináciu implementácie			
Kooperačná rada regionálneho rozvoja v rámci skupín obcí tvoriacich I. SPR	xxx		

<i>Kooperačná rada regionálneho rozvoja v rámci skupín obcí tvoriacich II. SPR, ..</i>	xxx		
<i>Tím logistickej podpory (odborníci ako zamestnanci verejnej správy alebo externí experti napr. z univerzít)</i>	xxx		
<i>Iné kooperačné a podporné štruktúry v území (vzhľadom na procesy participácie a potrebu aktívneho zapájania socio-ekonomických subjektov v území)</i>			

8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR

8.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia

Uviesť odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia spolu s návrhom spôsobu, úlohami na ich presadenie (výstup kroku 6.9. Metodiky)

Ukončenie procesu prípravy IUS, IUI na úrovni BBSK
 Podpora UMR Rimavská Sobota – spustenie mechanizmov
 Podpora programov MAS Cerová vrchovina
 Podpora podpory NRO a Plánu rozvoja okresu Rimavská Sobota
 Zaradenie obce do systému podpory a plánu výstavby kanalizácie
 Zohľadnenie významu obce vzhľadom na ochranu existujúceho prírodného termálneho prameňa do zoznamu dôležitých oblastí s výskytom minerálnych vôd

8.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty

Uviesť odporúčania a požiadavky na partnerské a spolupracujúce subjekty spolu s návrhom na ich mediáciu smerom k jednotlivým partnerom. (výstup kroku 6.5. Metodiky)

- Výraznejšia spolupráca subjektov
- Integrované prístupy

8.3. Záverečná správa

Uviesť odporúčania a dôležité informácie o priebehu, výsledkoch a výstupoch projektu tvorby stratégie PHRSR (výstup kroku 7.6. Metodiky)

xxx

9. Využitie literárne zdroje

Nadradené strategické dokumenty

10. Prílohy

V prílohách uviesť doplňujúce, spodobňujúce a rozširujúce informácie relevantné, avšak nie kľúčové pre tvorbu PHRSR a rozhodovanie o jeho schválení,

xxx

